

Kvartalsrapport

Regnskap 3. kvartal 2019

www.snn.no

SpareBank
NORD-NORGE

Innholdsfortegnelse

Nøkkeltall.....	1
Nøkkeltall EK bevis.....	2
Kvartalsrapport.....	3
Resultatregnskap.....	16
Balanse.....	17
Endringer i egenkapitalen.....	18
Eierbrøk.....	18
Kontantstrømanalyse.....	19
Resultater fra kvartalsregnskapene.....	20
Noter	
1 – Regnskapsprinsipper.....	21
2 – Viktige regnskapsestimer og skjønnsmessige vurderinger.....	21
3 – Endring i konsernstruktur.....	21
4 – Segmentinformasjon.....	22
5 – Kapitaldekning.....	23
6 – Utlån fordelt på sektor og næring.....	24
7 – Tapsavsetninger.....	27
8 – Tap fordelt på sektor og næring.....	28
9 – Misligholdte og tapsutsatte engasjementer.....	28
10 – SpareBank 1 Boligkreditt og Sparebank Næringskreditt - likviditetsfasilitet.....	29
11 – Finansielle derivater.....	30
12 – Nettoføring finansielle instrumenter og motregningsordning.....	31
13 – Likviditetsrisiko.....	31
14 – Pensjoner.....	32
15 – Klassifisering av finansielle instrumenter verdsatt til virkelig verdi.....	33
16 – Datterselskap.....	34
17 – Andre eiendeler.....	34
18 – Annen gjeld.....	34
19 – Innskudd fordelt på sektor og næring.....	35
20 – Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer og ansvarlig lånekapital.....	36
21 – Egenkapitalbevis.....	37
22 – Hendelser etter balansedagen.....	38
23 – Leieavtaler.....	39
Definisjoner alternative resultatmål (APM).....	40
Alternative resultatmål konsern.....	43
Revisjonsberetning.....	45

Konsernets finansielle hovedtrekk og nøkkeltall

(Beløp i mill kroner og i % av gjennomsnittlig forvaltningskapital)	30.09.19	%	30.09.18	%
Fra resultatregnskapet				
Netto renteinntekter	1 519	1,87 %	1 400	1,85 %
Netto provisjons- og andre inntekter	838	1,03 %	779	1,03 %
Netto inntekter på finansielle investeringer	927	1,14 %	383	0,51 %
Sum inntekter	3 284	4,04 %	2 562	3,39 %
Sum kostnader	1 138	1,40 %	1 087	1,44 %
Resultat før tap	2 146	2,64 %	1 475	1,95 %
Tap	13	0,02 %	28	0,04 %
Resultat før skatt	2 133	2,62 %	1 447	1,91 %
Skatt	318	0,39 %	272	0,36 %
Underskudd virksomhet holdt for salg, etter skatt	2	0,00 %	4	0,01 %
Resultat etter skatt	1 813	2,23 %	1 171	1,55 %
Renter fondsobligasjon	21		13	
Resultat etter skatt eks. renter fondsobligasjon	1 792		1 158	
Lønnsomhet				
Egenkapitalavkastning	1	18,9 %	13,3 %	
Rentemargin	2	1,87 %	1,85 %	
Kostnadsprosent	3	34,7 %	42,4 %	
Balansetall og likviditet				
Sum eiendeler		109 380	103 672	
Gjennomsnittlig forvaltningskapital	4	108 356	100 780	
Liquidity Coverage Ratio (LCR)		144	132	
Soliditet				
Ren kjernekapitaldekning inkl. resultat, hensyntatt utbytte		15,9 %	14,7 %	
Kjernekapitaldekning		17,3 %	16,2 %	
Kapitaldekning		19,0 %	18,4 %	
Ren kjernekapital inkl. resultat, hensyntatt utbytte		11 248	10 499	
Kjernekapital		12 231	11 615	
Ansvarlig kapital		13 413	13 158	
Beregningsgrunnlag		70 572	71 566	
Uvektet kjernekapitaldekning (Leverage Ratio) inkl. resultat, hensyntatt utbytte		7,9 %	7,4 %	
Lokalisering og bemanning				
Antall kontorer		38	38	
Antall årsverk		895	838	

- 1 Resultat etter skatt i forhold til gjennomsnittlig egenkapital, beregnet som et snitt av kvartalsvis egenkapital og per 01.01. Bankens utstedte fondsobligasjoner er regnskapsmessig klassifisert til egenkapital. I beregningen av egenkapitalavkastning er imidlertid fondsobligasjoner fratrukket egenkapitalen og tilhørende rentekostnader er fratrukket i resultatet
- 2 Netto renteinntekter hittil i år i forhold til gjennomsnittlig forvaltningskapital
- 3 Sum kostnader i forhold til sum netto inntekter
- 4 Gjennomsnittlig forvaltningskapital er beregnet som et snitt av kvartalsvis forvaltningskapital og per 01.01.

Nøkkeltall EK - bevis

	3.KV.19	2018	2017	2016	2015	2014	2013	2012	2011
1) Børskurs NONG	67,90	62,80	62,25	52,25	36,70	39,90	35,50	24,70	28,90
2) Antall utstedte egenkapitalbevis (EKB)	100,40	100,40	100,40	100,40	100,40	100,40	100,40	74,40	74,00
3) Børsverdi utstedte EKB (NOK mill)	6.817	6.305	6.250	5.246	3.685	4.006	3.564	1.837	2.139
4) Børsverdi sum egenkapital (EK)	14.705	13.600	13.481	11.315	7.948	8.464	7.530	4.418	5.083
5) Utbytte per EKB avsatt	-	4,00	4,00	3,45	2,00	1,90	1,10	1,02	1,25
Utbytte per EKB utbetalt	-	4,00	3,45	2,00	1,90	1,10	1,02	1,25	1,81
6) Direkteavkastning	-	6,4 %	6,4 %	6,6 %	5,4 %	4,8 %	3,1 %	4,1 %	4,3 %
7) Totalavkastning	-	7,3 %	25,7 %	47,8 %	-3,3 %	15,5 %	47,9 %	-10,2 %	-18,7 %
Bokført egenkapital morbank NOK mill	12.881	11.312	10.617	9.336	8.198	7.735	7.200	5.589	5.264
Bokført egenkapital konsern NOK mill	13.974	13.058	12.299	11.011	9.961	9.343	8.502	6.832	6.408
8) Bokført egenkapital per EKB konsern	60,92	56,70	54,34	50,84	46,00	44,05	40,08	38,19	36,43
9) Resultat per EKB konsern, justert for renter fondsobligasjon	8,27	7,03	6,60	5,54	5,10	4,64	4,14	4,01	2,72
10) Totalresultat per EKB konsern, justert for renter fondsobligasjon	8,22	6,80	6,95	5,79	4,11	5,17	4,13	3,36	2,75
11) P/E - Pris/inntjening konsern	8,21	8,94	9,43	9,03	8,93	7,72	8,59	7,34	10,51
12) P/B - Pris/Bok konsern	1,11	1,11	1,15	1,03	0,80	0,91	0,89	0,65	0,79
13) Utdelingsforhold EKB (konsern)	-	56,9 %	60,5 %	59,6 %	48,7 %	36,8 %	26,6 %	11,8 %	19,7 %
Eierandelsbrøk 31.12.	46,36 %	46,36 %	46,36 %	46,36 %	46,36 %	47,33 %	47,33 %	41,59 %	42,07 %
Eierandelsbrøk 01.01. benyttet ved resultatfordeling	46,36 %	46,36 %	46,36 %	46,36 %	47,33 %	47,33 %	42,91 %	42,07 %	38,74 %

- 1) Børskurs justert for emisjoner, fondsemisjoner, utbytteemisjoner og splitter
- 2) Antall utstedte EK-bevis
- 3) Børskurs * antall EKB
- 4) Børskurs * antall EKB dividert med eierandelsbrøken
- 5) Avsatt utbytte
- 6) Avsatt utbytte/kurs EKB per 31.12
- 7) (Kurs EKB 31.12. - kurs EKB 31.12. foregående år + utbetalt utbytte)/Kurs EKB 31.12
- 8) Egenkapital ekskl. fondsobl. konsern * eierandelsbrøk/antall EKB
- 9) Resultat etter skatt konsern * eierandelsbrøk/antall EKB
- 10) Resultat etter skatt konsern * eierandelsbrøk/antall EKB
- 11) Børskurs/resultat per EKB konsern, justert for renter fondsobligasjoner
- 12) Børskurs/bokført verdi per EKB konsern
- 13) Utbytte per EKB/resultat per EKB (konsern)

Kvartalsrapport SNN – 3. kvartal 2019

(Tall i parentes gjelder samme periode/tidspunkt i 2018, dersom ikke annet er oppgitt).

Hovedtrekk

NOK mill	3Q19	2Q19	Endring	30.09.19	30.09.18	Endring
Kostnader	387	389	-2	1.138	1.087	51
Resultat etter skatt	389	555	-166	1.813	1.171	642
Egenkapitalavkastning*)	11,7 %	17,5 %	-5,8	18,9 %	13,3 %	5,6
Resultat per egenkapitalbevis	1,76	2,54	-0,8	11,03	7,13	3,9
Ren kjernekapitaldekning**)	15,9 %	15,3 %	0,6	15,9 %	14,7 %	1,2
Utlånstap	15	15	0	13	28	-15
Utlånsvekst kunder***)	8,1 %	7,2 %	0,9	5,5 %	11,7 %	-6,2
Innskuddsvekst kunder***)	-14,6 %	22,1 %	-36,7	6,2 %	7,5 %	-1,5

*) Beregning av EK-avkastning er gjort ekskl. fondsobligasjoner klassifisert som egenkapital.

I beregningen er derfor utstedte fondsobligasjoner fratrukket egenkapitalen med 780 mill kroner, og påløpt rente etter skatt er fratrukket resultatet med 21 mill kroner per 3q 19.

**) Beregnet ren kjernekapital inkl. resultat, men hensyntatt 50 % utbytte.

***) Annualisert

Makroøkonomisk utvikling

Global utvikling

Den globale veksten synes å avta noe i tiden som kommer. Selv om global-BNP fortsatt holder seg over 3 %, som ikke kan sies å være dramatisk lavt, har usikkerheten knyttet til handelskonflikten mellom Kina og USA, samt Storbritannias utmelding fra EU (Brexit), økt usikkerheten. Både USA, Eurosonen, Sverige og UK viser tydelige tegn på svakere vekst hittil i 2019. Spesielt veksten i Eurosonen har vært svak. Tysk industri tynger mest, og det kan tenkes at redusert global handel, som følge av den pågående handelskonflikten har hatt innvirkning. Den europeiske sentralbanken har allerede senket innskuddsrenten og relansert kvantitative lettelsers for å bøte på den avtagende veksten.

Den amerikanske sentralbanken (FED) har også kuttet renten. Markedets forventning til styringsrentene har falt videre, og ligger nå vesentlig lavere enn for et halvt år siden. Også de lange markedsrentene er på svært lave nivåer, som i seg selv indikerer svake vekstforventninger i tiden som kommer. Arbeidsledigheten i både USA og Eurosonen har imidlertid falt gjennom hele 2019, og er på historisk lave nivåer. Det har gitt tiltakende lønnsvekst, og etter hvert prisvekst på over 2 % i USA. Prisveksten hos resten av våre handelspartnere virker å ha stabilisert seg på et lavt nivå – i underkant av 1,5 %.

Norsk økonomi

Norges Bank hevet renten for fjerde gang på 12 måneder, med 0,25 prosentpoeng til 1,5 % ved rentemøtet i september. Pressemeldingen gir et godt bilde av tilstanden i norsk økonomi: «Underliggende prisvekst er nær inflasjonsmålet, det er fortsatt god vekst i norsk økonomi, og kapasitetsutnyttningen er noe over et normalt nivå. Samtidig er rentenivået ute

svært lavt, og det er betydelig usikkerhet om vekstutsikter internasjonalt. Det taler for å gå forsiktig frem i rentesettingen».

Arbeidsledigheten har falt jevnt siden det kraftige oljeprisfallet i 2016, og arbeidsmarkedet kan karakteriseres som stramt. Den lave arbeidsledigheten har avleiret seg i sterkere lønnsvekst, og prisveksten justert for avgiftsendringer og energipriser ligger over prismålet på 2 %. Kronekursen har vært svakere enn ventet, på tross av rentehevinger og oljepris nær 60 dollar per fat. Den handelsvekkede kronekursen har i 3. kvartal svekket seg ytterligere, nær historisk bunnotering.

Husholdningenes gjeldsandel er fortsatt høy, noe som i stor grad skyldes de høye boligprisene. Gjeldsveksten har dog avtatt i den senere tid, i tråd med at boligprisveksten har vært mer moderat det siste året. En gjeldsvekst på over 5 % (tall fra SSB) betyr imidlertid at gjelden fortsatt øker mer enn inntekten, som isolert sett øker husholdningenes sårbarhet. Investeringene har økt, primært drevet av petroleumsrelatert aktivitet på norsk sokkel. Det har vært god vekst i fastlandsøkonomien de siste par kvartalene, og bedriftene i Norges Banks regionale nettverk melder om fortsatt vekst, dog med noe svakere forventninger fremover.

Nordnorsk økonomi

Nordnorsk økonomi er solid, og har over flere år hatt sterkere vekst enn resten av landet. Ifølge tall fra konjunkturbarometeret for Nord-Norge (KBNN), er imidlertid forventet vekst i tiden som kommer noe lavere her nord sammenlignet med resten av landet. Bakgrunnen for dette er at landsdelen, i mindre grad enn resten av Norge, vil nyte godt av oppsvinget hos oljeleverandører og i petroleums-relatert virksomhet for øvrig. I tillegg ventes eksportveksten å avta gradvis i tiden som kommer. Det kan blant annet skyldes kapasitetsbegrensninger innenfor både sjømat- og metallproduksjon.

På tross av lav arbeidsledighet i Nord-Norge, og en sysselsettingsvekst som er høyere enn i landet for øvrig, er befolkningsveksten fallende. Det gir begrenset tilgang på arbeidskraft, som i seg selv er veksthemmende. Tall fra konjunkturbarometeret indikerer en nedgang i unge voksne på 10 % de neste 5 årene. I første halvår hadde Nord-Norge en nedgang i befolkningen på over 1 000 innbyggere. Manglende tilgang på kvalifisert arbeidskraft er en utfordring for den nord-norske økonomien.

Forventningsbarometeret for Nord-Norge fra juni 2019, viser likevel at bedriftene er optimistiske på landsdelens vegne. Det forventes dempet prisvekst og positiv lønnsomhetsutvikling. Blant respondentene forventes det investeringsvekst, spesielt innenfor tjenesteytende næringer og fiskeri. Utsiktene er uforandret innenfor bygg og anlegg. I sum oppgir bedriftene i undersøkelsen at omkring 60 % av totale investeringsbeløp blir liggende igjen i landsdelen.

Boligprisene i Nord-Norge har falt med 0,1 % i tredje kvartal. Dette var marginalt svakere enn landsgjennomsnittet som viser en sesongjustert vekst på 0,2 %. I Tromsø falt boligprisene med 0,2 % i September. Utviklingen i Nordlands største by, Bodø (inkl. Fauske), var mer lik landet for øvrig med en månedsvekst på 0,1 %. I Nord-Norge er det fortsatt kun i Tromsø at boligprisene er høyere enn landsgjennomsnittet, noe som gjør landsdelen mindre sårbar for en potensielt svakere utvikling i boligmarkedet. Nordnorske husholdninger har

stort sett en sunn økonomi til tross for høy gjeldsbelastning for mange husholdninger i de største nord-norske byene.

Nordnorske eksportbedrifter nyter fortsatt godt av en svak krone og sterk etterspørsel etter nordnorske råvarer. Det har lenge vært fryktet at den sterke utviklingen i norsk økonomi, kombinert med økende oljepris skulle gi kronestyrkelse. På tross av rentehevinger fra sentralbanken har likevel ikke kronen styrket seg så langt i 2019, snarere tvert imot. Historisk sett er den nå svært svak, og dermed særdeles fordelaktig for eksportindustri og turistnæring.

Verdien av sjømateksporten vokste med 14,47 % per utgangen av august sammenlignet med samme periode i 2018. Næringen nyter godt av høy etterspørsel, høye priser og som allerede nevnt, den svake kronkursen. 2019 har således vært et godt år for norsk sjømateksport til tross for noe lavere markedspriser på laks i siste kvartal.

Veksten i nordnorsk reiseliv har de siste årene i hovedsak vært drevet av utenlandske turister, og vinterturisme blir stadig mer populært, og utgjør en økende andel av turiststrømmen. Turistnæringen er imidlertid sårbar for negativ utvikling i det globale vekstbildet, så vel som endringer i priser og valutakurser. Næringen lider også av begrensninger knyttet til lufthavn- og hotellkapasitet i Nord-Norge.

Direkte ringvirkninger fra olje og gass utgjør fortsatt en marginal del av nordnorsk økonomi, med bare en håndfull felt i drift. Nye funn (Johan Castberg, Gotha og Alta) samt åpning av nye leteområder har likevel satt oljesektoren tydeligere på kartet i Nord-Norge.

Makroøkonomiske forhold både internasjonalt, nasjonalt og regionalt ligger til rette for fortsatt vekst i Nord-Norge, noe som gir gode muligheter for SpareBank 1 Nord-Norge. Usikkerhetene i det internasjonale makrobildet har imidlertid økt det siste kvartalet. Avdempet vekst globalt kan få betydning for etterspørsel etter nordnorske råvarer og reiseliv. Mangel på kvalifisert arbeidskraft er en utfordring for veksten i landsdelen. Det er også volumbegrensninger innenfor sjømatnæringen. De overordnede makroøkonomiske utsiktene for Nord-Norge vurderes likevel å være gode.

En av SpareBank 1 Nord-Norges viktigste roller er å sørge for at gode prosjekter får riktig finansiering. Konsernet ønsker å bruke sin kompetanse og kapasitet for å bidra til at landsdelen får gjennomført tiltak og investeringer som styrker verdiskapningen.

Resultatutvikling

NOK mill	3Q19	2Q19	Endring	30.09.19	30.09.18	Endring
Sum inntekter	900	1.066	-166	3.284	2.562	722
Sum kostnader	387	389	-2	1.138	1.087	51
Tap	15	15	0	13	28	-15
Skatt	109	105	4	318	272	46
Underskudd virk. holdt for salg		2	-2	2	4	-2
Resultat	389	555	-166	1.813	1.171	642

Resultatregnskapet viser et overskudd etter skatt per 3. kvartal 2019 på 1 813 mill. kroner (1 171 mill. kroner). Dette tilsvarer en egenkapitalavkastning på 18,9 % (13,3 %). Konsernets

lønnsomhetsmål er en egenkapitalavkastning på topp blant sammenlignbare finanskonsern, for tiden 12 % eller høyere.

I resultatet per 30.09.19 inngår en gevinst på 460 mill. kroner i første kvartal, som følge av forsikringsfusjonen mellom SpareBank 1 Forsikring AS og DnB Forsikring AS fra 01.01.19. Se dette nærmere beskrevet i avsnittet «Finansielle investeringer» nedenfor.

Egenkapitalavkastning er på 14,1 % eksklusive denne gevinsten.

Netto renteinntekter

Netto renteinntekter per 3. kvartal 2019 utgjør 1 519 mill. kroner (1 400 mill. kroner).

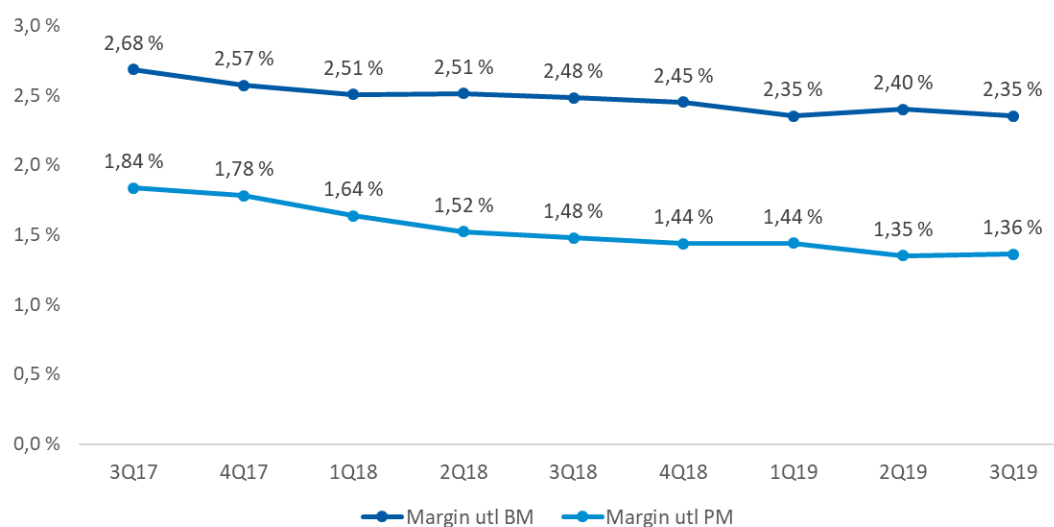
I forhold til gjennomsnittlig forvaltningskapital (GFK) utgjør netto renteinntekter 1,87 % (1,85 %).

Inntekter fra den overførte utlånsporteføljen til SpareBank 1 Boligkreditt (SB1BK) og SpareBank 1 Næringskreditt (SB1NK), utgjorde i 3. kvartal 2019 69 mill. kroner (58 mill. kroner), og føres som provisjonsinntekter.

Sammenlignet med 2. kvartal 2019 fordeler endringen i netto renteinntekter, inklusive provisjonsinntekter fra overført utlånsportefølje og eksklusive avgifter til innskuddsgarantifond og krisetiltaksfond (tidligere sikringsfondsavgift), seg som følger i 3. kvartal 2019:

NOK mill	Endring siste kvartal
Effekter antall dager	5
Effekt margin	19
Effekt volumendring	8
Effekt øvrig	6
Samlet effekt	38

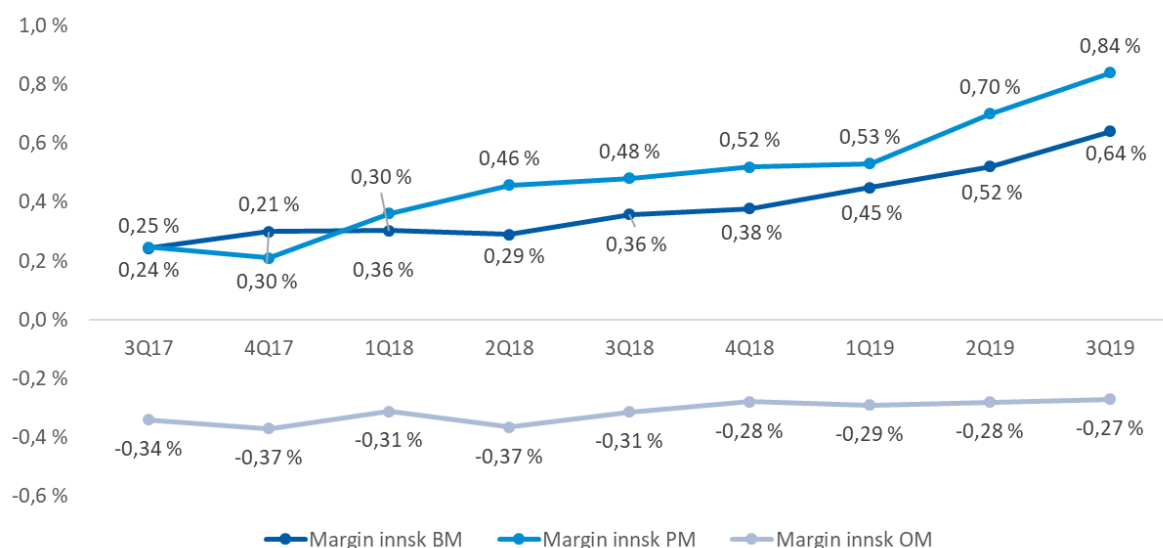
Utvikling i utlånsmargin (målt mot gjennomsnittlig 3 mnd. NIBOR)

Norges Bank økte styringsrenten 19.09.19 med 0,25 prosentpoeng. Banken økte boliglånsrentene tilsvarende for nye lån fra 26.09.19, og med virkning for eksisterende lån i personmarkedet fra 08.11.19. Det ble også gjort endringer på innskuddsrentene.

Forutsatt konstante forhold i kapitalmarkedet forventes en moderat økning i bankens innlånskostnader fra kapitalmarkedet utover året. Det er sterk konkurranse i markedet noe som presser marginene, spesielt på boliglån. Det er iverksatt tiltak for økt risikoprisering av utlån.

Utvikling i innskuddsmargin (målt mot gjennomsnittlig 3 mnd. NIBOR)

Netto provisjons- og andre inntekter

NOK mill	3Q19	2Q19	Endring	30.09.19	30.09.18	Endring
Inntekter formidlingslån	67	63	4	192	195	-3
Inntekter forsikring	42	42	0	124	118	6
Inntekter betalingsformidling	89	79	10	236	198	38
Inntekter eiendomsmegling	29	49	-20	109	101	8
Inntekter regnskapshonorarer	38	59	-21	146	120	26
Netto andre inntekter	24	0	24	31	47	-16
Sum	290	292	-2	838	779	59

Reduksjonen i netto provisjons- og andre inntekter i 3. kvartal skyldes primært en sesongbasert reduksjon i meglerinntekter hos EiendomsMegler 1 Nord-Norge, og en sesongbasert reduksjon i honorar fra SpareBank 1 Nord-Norge Regnskapshuset. Vi har en motsatt positiv sesongbasert økning i inntekter fra betalingsformidling.

Finansielle investeringer – inntekter og hendelser i regnskapsperioden

Resultatandeler NOK mill	Eierandel	3Q19	2Q19	Endring	30.09.19	30.09.18	Endring
SpareBank 1 Gruppen	19,50 %	40	186	-146	724	189	535
SpareBank 1 Boligkreditt	17,82 %	3	7	-4	22	1	21
SpareBank 1 Næringskreditt	8,00 %	1	1	0	5	4	1
SpareBank 1 Kredittkort	16,89 %	4	5	-1	12	16	-4
SpareBank 1 Betaling	18,57 %	-2	-2	0	7	-8	15
BN Bank	9,99 %	0	12	-12	28	50	-22
Øvrige	20,00 %	-2	3	-5	2	4	-2
Salg selskap			37	-37	37	6	31
Sum resultatandeler fra TS/FKV		44	249	-205	837	262	575
Aksjeutbytter		2	8	-6	11	5	6
Netto verdiendringer aksjer		20	6	14	52	103	-51
Netto verdiendringer obligasjoner, valuta og derivater		2	0	2	21	20	1
Netto verdiendringer utlån til virkelig verdi		2	5	-3	6	-7	13
Netto inntekter på finansielle investeringer		70	268	-198	927	383	544

SpareBank 1 Gruppens regnskapsførte resultat etter skatt per 3. kvartal 2019 utgjør 1 354 mill. kroner (970 mill. kroner) på de kontrollerende interessers andel.

Resultatandel fra SpareBank 1 Gruppen per 30.09.19, inkluderer oppskrivning av eiendommer i andre kvartal og fusjonsgevinst i første kvartal som i SpareBank 1 Nord-Norge er ført over resultatregnskapet.

Fusjonen mellom SpareBank 1 Skadeforsikring og DNB Forsikring AS ble gjennomført med regnskapsmessig virkning fra 01.01.19 med SpareBank 1 Skadeforsikring som overtagende selskap. SpareBank 1 Gruppen AS har en eierandel på 65 % og DNB ASA 35 % i Fremtind Forsikring AS. Det vises til vårt 1. kvartalsregnskap 2019 for de regnskapsmessige og likviditetsmessige konsekvenser av denne transaksjonen.

Fremtind Forsikring AS fikk 02.09.19 tillatelse av Finanstilsynet til å drive livsforsikringsvirksomhet gjennom sitt heleide datterselskap Fremtind Livsforsikring AS.

Dette innebærer at de individuelle personrisikoforsikringene fra SpareBank 1 Forsikring og DNB Livsforsikring, samt de bedriftsbetalte personrisikoforsikringene fra SpareBank 1 Forsikring, overføres til Fremtind Livsforsikring.

Fisjonen vil bli gjennomført med regnskapsmessige virkning per 01.01.20.

De er lagt til en grunn en samlet verdi av personrisikoområdet på ca. 6,25 mrd. kroner. Fisjonen vil medføre en økt egenkapital for SpareBank 1 Gruppen på konsernnivå. Majoriteten (SpareBank 1-bankene og LO) sin andel av denne økningen er ca. 1,7 mrd. kroner. SpareBank 1 Nord-Norges andel av denne økningen (19,5 %) utgjør ca. 331 mill. kroner og vil inntektsføres i første kvartal 2020.

SpareBank 1 Gruppen AS (morselskapet) vil få en skattefri gevinst på ca. 950 mill. kroner som følge av denne transaksjonen. SpareBank 1 Gruppen AS sitt utbyttegrunnlag øker tilsvarende denne gevinsten. SpareBank 1 Nord-Norges andel av et eventuelt utbytte på ca. 950 mill. kroner (19,5 %), utgjør 185 mill. kroner.

DNB har en opsjon på å kjøpe seg opp fra 35 % til 40 % i Fremtind Forsikring AS innen 31.03.20. Hvis DNB utøver opsjonen vil SpareBank 1 Gruppen AS (morselskapet) få en gevinst på ca. 850 mill. kroner. SpareBank 1 Gruppen AS sitt utbyttegrunnlag øker tilsvarende denne gevinsten.

Et eventuelt ekstraordinært eller ordinært utbytte fra SpareBank 1 Gruppen AS vil være betinget av kapitalsituasjonen, beslutninger i selskapets styrende organer og regelverket for ekstraordinært utbytte fra finansforetak på det aktuelle tidspunkt.

Utøvelse av opsjonen vil også medføre en økt egenkapital for SpareBank 1 Gruppen på konsernnivå. Majoriteten (SpareBank 1- bankene og LO) sin andel av den økningen vil være ca. 570 mill. kroner. SpareBank 1 Nord-Norges andel av denne økningen (19,5 %) utgjør ca. 111 mill. kroner og vil inntektsføres i løpet av 2020.

Det gjøres oppmerksom på at beregningene er basert på estimerte tall på nåværende tidspunkt.

De felleseide selskapene i SpareBank 1 alliansen har god inntjening. Etter styrets vurdering foreligger det betydelige underliggende verdier i disse selskapene. De gjennomførte og planlagte transaksjonene i Fremtind er en god illustrasjon på slike underliggende verdier.

Resultatandel «Øvrige» består av resultatandeler fra selskapene SpareBank 1 Utvikling (tidl. SpareBank 1 Banksamarbeidet DA), SMB Lab AS og Betr AS.

Konsernets aksjeportefølje

Konsernets aksjeportefølje per 30.09.19 utgjør 799 mill. kroner (396 mill. kroner). Porteføljen har hatt positiv verdiendring på 20 mill. kroner siste kvartal. Dette skyldes i all hovedsak økning i verdien på beholdning av aksjer i BN Bank AS og Visa.

Sertifikater, obligasjoner, valuta og derivater

Konsernets beholdning av sertifikater og obligasjoner per 30.09.19 utgjør 14 936 mill. kroner, mot 12 350 mill. kroner per samme tidspunkt i fjor.

Netto verdiendringer per 3. kvartal 2019 på denne porteføljen utgjør 21 mill. kroner. Porteføljen består i stor grad av plassering av midlertidig overskuddslikviditet i sertifikater og obligasjoner.

Oversikt over konsernets derivater per 30.09.19 fremkommer i note 11 til kvartalsregnskapet.

Datter- og datterdatterselskap

Konsernets datterselskap har et samlet resultat før skatt per 3. kvartal 2019 på 160 mill. kroner (160 mill. kroner) som er fullt ut konsolidert i konsernregnskapet. De største datterselskapene, som har forretning innenfor konsernets kjernevirksomhet, viser følgende resultat før skatt per 30.09.19 sammenlignet med samme periode i 2018:

NOK mill	3Q19	3Q18	Endring
SpareBank 1 Finans Nord-Norge AS	115	121	- 6
SpareBank 1 Regnskapshuset Nord-Norge AS	30	22	8
EiendomsMegler 1 Nord-Norge AS	16	17	- 1
Øvrige datterselskaper	- 1	0	- 1
Sum	160	160	0

Resultat for de enkelte datterselskapene fremgår av note 16 i kvartalsregnskapet.

Driftskostnader

Konsernets langsiktige kostnads mål er en kostnadsprosent på 40 % eller lavere. Per 30.09.19 er dette nøkkeltallet 34,7 % (42,4 %) for konsernet og 23,6 % (36,9 %) for morbanken. Justert for ovennevnte inntektsførte fusjonsgevinst fra Fremtind fusjonen er kostnadsprosenten konsern 40,3 % og 23,6 % for morbank.

NOK mill	3Q19	2Q19	Endring	30.09.19	30.09.18	Endring
Lønn	171	157	14	481	428	53
Pensjon	11	14	-3	36	35	1
Sosiale kostnader	30	33	-3	92	85	7
Administrasjonskostnader	112	116	-4	334	348	-14
Avskrivninger varige driftsmidler	30	29	1	88	46	42
Driftskostnader eiendommer	6	8	-2	21	15	6
Andre driftskostnader	27	32	-5	86	130	-44
Sum driftskostnader	387	389	-2	1.138	1.087	51

Etter innføring av IFRS 16 fra 01.01.19, er alle husleiekontrakter i konsernet balanseført, og kalkulerte, løpende avskrivninger og rentekostnader av dette beregningsgrunnlaget kostnadsføres i resultatregnskapet. Løpende fakturerte husleiekostnader fra utleier balanseføres i 2019. I fjorårets regnskap ble husleiekostnader løpende kostnadsført og inngikk i linjen andre driftskostnader. Sammenlignet med fjoråret vil derfor avskrivninger på varige driftsmidler øke noe i 2019, mens andre driftskostnader vil reduseres tilsvarende. Det vises forøvrig til egen note 23 i kvartalsregnskapet.

Konsernets kostnader per 3. kvartal 2019 er 1 138 mill. kroner (5 %) høyere enn for samme periode i 2018. Økningen skriver seg fra morbanken med 24 mill. kroner og konsernets datterselskaper med 27 mill. kroner. Kostnadsøkningen i døtrene skyldes i stor grad oppkjøp av nye virksomheter i Regnskapshuset. De økte kostnadene i morbanken skyldes først og fremst høyere aktivitet tilknyttet AML (Anti-Money Laundering)/Compliance, digitalisering, automatisering og nye systemløsninger, samt insourcing av oppgaver fra alliansen.

Oversikt over konsernets pensjonsforpliktelser og pensjonskostnader fremkommer i kvartalsregnskapets note 14.

Konsernets kostnader for 3. kvartal isolert sett er 2 mill. kroner lavere sammenlignet med 2. kvartal 2019.

Antall årsverk i konsernet var 895 ved utgangen av september 2019 (838). Sammenlignet med 31.12.18 er det 59 årsverk flere, herav 30 i morbank. 15 årsverk skyldes at banken har overtatt oppgaver som tidligere ble ivaretatt av felles døgnåpent servicesenter i alliansen. Dette vil over tid gi en positiv nettoeffekt. Antall årsverk i morbanken per 30.09.19 var 584 (554), hvorav om lag halvparten av økningen skyldes nevnte overtakelse av oppgaver fra felles kundesenter i alliansen.

Tap og mislighold

Konsernets netto tap på utlån og garantier per 3. kvartal 2019 utgjør 13 mill. kroner (28 mill. kroner), som fordeler seg med 10 mill. kroner (9 mill. kroner) fra personmarkedet, og 3 mill. kroner (19 mill. kroner) fra bedriftsmarkedet. Nivået på tap vurderes som svært lavt.

Det har ikke vært vesentlig endring i risiko siste kvartal, og kvaliteten i konsernets utlånsportefølje er etter styrets vurdering god. Det arbeides godt med mislighold og tapsutsatte engasjement, og det vil fortsatt være stort fokus på dette arbeidet i tiden fremover. Det generelle nivået på tap forventes å være lavt den nærmeste tiden.

Sum tapsavsetninger på utlån og garantier per 30.09.19 utgjør 531 mill. kroner (554 mill. kroner). Per 30.09.19 utgjør tapsavsetninger på utlån 0,56 % (0,67 %) av konsernets samlede brutto utlån, og 0,44 % (0,49 %) av brutto utlån til kunder inklusive formidlingslån.

Konsernets samlede tapsavsetninger på trinn 3 etter IFRS 9 på utlån og garantier per 30.09.19 er 162 mill. kroner (123 mill. kroner). Dette tilsvarer en avsetningsgrad på 32 % (28 %) av misligholdte og tapsutsatte engasjement. Avsetningene er 2 mill. kroner høyere enn ved forrige kvartal. Tapsavsetninger på trinn 1 og 2 på utlån og garantier etter IFRS 9 per 30.09.19 utgjør 369 mill. kroner (427 mill. kroner), en økning på 14 mill. kroner sammenlignet med utgangen av forrige kvartal.

Det vises forøvrig til note 7, 8 og 9 i kvartalsregnskapet. I note 7 fremkommer oversikt over totale tapsavsetninger etter IFRS 9 per 30.09.19, inklusive poster utenom balansen.

Balanseutvikling

NOK mill	30.09.19	30.09.18	Endring i %	30.06.19	Endring i %
Utlån PM	85.592	81.052	5,6 %	84.156	1,7 %
Utlån BM	34.369	32.687	5,1 %	33.423	2,8 %
Sum utlån kunder inkl formidlingslån	119.961	113.739	5,5 %	117.579	2,0 %
Sum utlån kunder ekskl formidlingslån	85.237	81.989	4,0 %	83.355	2,3 %
Innskudd PM	36.348	34.188	6,3 %	37.390	-2,8 %
Innskudd BM ¹⁾	28.909	27.286	5,9 %	30.336	-4,7 %
Sum innskudd	65.257	61.474	6,2 %	67.726	-3,6 %
Innskuddsdekning ekskl formidlingslån	76,6 %	75,0 %	1,6 %	81,3 %	-4,7 %
Forvaltningskapital	109.380	103.672	5,5 %	110.580	-1,1 %

¹⁾ Inkl. offentlig marked

Utlån

Per 30.09.19 er utlån på til sammen 34 mrd. kroner (31 mrd. kroner) overført til SpareBank 1 Boligkreditt, og 0,4 mrd. kroner (0,4 mrd. kroner) er overført til SpareBank 1 Næringskreditt. Disse lånene fremkommer ikke som utlån i bankens balanse. Kommentarer som omhandler vekst i utlån inkluderer likevel disse formidlingslånene.

Etter en periode med sterk vekst i utlån til kunder i 2017 og 2018, spesielt innenfor bedriftsmarkedet, kom utlånsveksten noe ned i 4. kvartal 2018 og for PM i første kvartal 2019. I 2 kvartal tok veksten seg opp på PM, og i 3.kvartal er det god vekst både på BM (2,8 %) og på PM på (1,7 %). Annualisert utgjør dette en vekst på hhv. 11,2 % på BM og 6,8 % på PM.

Det er sterk konkurranse, spesielt i boliglånsmarkedet, men konsernet er konkurransedyktig og forventer å ta markedsandeler i 2019. Forventningene om et årlig vekstintervall på 7 – 9 % i personmarkedet opprettholdes således, mens forventet vekst på BM økes til 8-10%. Dette skyldes i økt fokus på dette segmentet, samtidig som det er gode tider i Nordnorsk SMB sektor.

Andelen utlån til personmarkedet utgjør 71 % av totale utlån per 30.09.19 (71 %).

Oversikt over konsernets utlån finnes i note 6 i kvartalsregnskapet.

Ved nye utlån legges det i særlig grad vekt på betalingsevne og tilfredsstillende sikkerhetsdekning, dette for å holde kredittrisikoen på et akseptabelt nivå.

Likviditet

Innskudd fra kunder er konsernets viktigste finansieringskilde, og i note 19 i kvartalsregnskapet fremkommer en oversikt over bankens innskudd. Innskuddsdekningen (eksklusive formidlingslån) per 30.09.19 var 77 % (75 %). Foruten ansvarlig kapital og kundeinnskudd representerer langsiktige innlån fra kapitalmarkedet i hovedsak bankens øvrige finansiering. Bankens tilgang på likviditet, og nøkkeltall for likviditet, er tilfredsstillende. Det er et mål for banken å holde likviditetsrisikoen på et lavt nivå. LCR (Liquidity Coverage Ratio) per 30.09.19 er beregnet til 144 % (132 %). Det vises for øvrig til note 14 i kvartalsregnskapet om likviditetsrisiko.

Langsiktig rating hos ratingbyråene Moody's og Fitch er henholdsvis A1 og A.

Soliditet og kapitaldekning

	30.09.2019	30.09.2018	Endring	30.06.19	Endring
Ren kjerne	15,9 %	14,7 %	1,2	15,3 %	0,6
Kjernekapital	17,3 %	16,2 %	1,1	16,7 %	0,6
Totalkapital	19,0 %	18,4 %	0,6	18,4 %	0,6
Uvektet kapitalandel	7,9 %	7,5 %	0,4	7,6 %	0,3

Konsernet benytter proporsjonal konsolidering i kapitaldekningsrapporteringen av eierandelene i SpareBank 1 Boligkreditt, SpareBank 1 Næringskreditt og SpareBank 1 Kredittkort. Etter nedsalget i BN Bank til 9,99 %, er eierandel under minimumsgrense for konsolidering. Per 3q 2019 har konsernet valgt å behandle denne eierposten som en ordinær aksjepost i kapitaldekningen.

Konsernets rene kjernekapital er økt med 196 mill. kroner, eller 0,6 %-poeng fra forrige kvartal. Totalt beregningsgrunnlag har gått ned med ca 2 mrd. kroner i 3. kvartal 2019, i hovedsak som følge av overnevnte behandling av eierpost i BN Bank.

Kapitalkrav og kapitalmål

Per 3. kvartal 2019 er det regulatoriske minstekravet til ren kjernekapitaldekning 13,5 %. Dette inkluderer minstekravet på 4,5 %, det samlede bufferkravet på 7,5 %, samt pilar 2-kravet på 1,5 %. SREP (Supervisory Review and Evaluation Proses and Pillar 2) for 2019 forventes å foreligge før årsslutt 2019. Pilar 2-vedtaket for konsernet fra SREP 2016 (1,5 %) er følgelig fortsatt gjeldende.

SpareBank 1 Nord-Norge skal til enhver tid skal være ubestridt solid, samt tilfredsstillende de regulatoriske minstekrav til kapitaldekning. Konsernet har et mål for ren kjernekapitaldekning på ett prosentpoeng over regulatorisk minstekrav, noe som medfører en målsatt ren kjernekapitaldekning på for tiden 14,5 %.

Endringer i regelverket for kapitalkrav 2019

EUs kapitalkravsregelverk for banker (CRR/CRD IV-regelverket) ble vedtatt i 2013, og har i all hovedsak blitt gjennomført i Norge selv om det ikke har vært del av EØS-avtalen. Regelverket ble innlemmet i EØS-avtalen 29. 03.19, og vil tre i kraft som del av avtalen når alle tre EØS/EFTA-stater har hevet sine konstitusjonelle forbehold. Etter ikrafttredelsen vil de norske kapitalkravene bli endret på enkelte punkter. De mest sentrale områdene er:

- Bortfall av «Basel 1-gulvet»
- Innføring av «SMB-rabatten»

Endringene forventes implementert i løpet av 2019.

Som følge av ovennevnte endringer får mange norske banker reelt sett lavere kapitalkrav. Finansdepartementet har derfor sendt på høring et utkast til tilpasninger i kapitalkravene. De mest sentrale endringene som foreslås er:

- Systemrisikobufferen økes fra 3 % til 4,5 %
- Risikovektgulv på lån med pantesikkerhet i boligeiendom: 20 %
- Risikovektgulv på lån med pantesikkerhet i næringseiendom: 35 %

Endringene er foreslått gjeldende fra 31.12.19. Norske, samt utenlandske finansforetak som operer i Norge, ga sitt høringssvar til Finansdepartementet i slutten av september. Høringssvarene viser at høringsnotatet møter til dels stor motstand i næringen.

Finanstilsynet publiserte i oktober 2018 foreslåtte endringer i regelverket for identifisering av systemviktige finansforetak (SIFI). Finansdepartementet konkluderte i mai 2019 med at kriteriene ikke bør endres. SpareBank 1 Nord-Norge vil således fortsatt *ikke* anses som et systemviktig finansforetak (SIFI).

Motsyklisk kapitalbuffer vil øke fra 2 % til 2,5 % fra 31.12.19.

Den samlede effekten av ovennevnte endringer er ikke ventet å medføre utfordringer for konsernet.

Endringer i regelverket for kapitalkrav 2022

Baselkomiteen vedtok i desember 2017 slutføring av «Basel III-regelverket». Regelverket vil innføres i EU i 2022, med overgangsregler frem til 2027. Endelig tidspunkt for implementering i Norge er fortsatt ikke avklart.

Bankens egenkapitalbevisiere

NOK mill	30.09.2019	30.09.2018	Endring	30.06.2019	Endring
Eierandelskapital	1.807	1.807	0	1.807	0
Eierandelsbrøk	46,36 %	46,36 %	0	46,36 %	0
Antall EK-bevisiere	8.836	8.454	382	8.840	-4
Andel nordnorske eiere	19 %	19 %	0	19 %	0
Andel utenlandske eiere	35 %	37 %	-2	38 %	-3
Markedskurs NOK	67,90	69,00	-1,10	67,90	0
Markedsverdi	14.705	14.943	-238	14.705	0
Resultat per EK-bevis NOK	8,27	5,35	2,93	6,52	1,76
Pris/inntjening	8,2	12,9	-4,7	10,4	-2,2
Pris/Bok	1,1	1,2	-0,1	1,1	0,0

Oversikt over bankens 20 største egenkapitalbevisiere fremgår av kvartalsregnskapets note 21.

Avsluttende kommentarer - utsiktene fremover

Selv om det er økt usikkerhet rundt makroøkonomiske forhold internasjonalt, er den makroøkonomiske situasjonen nasjonalt og regionalt god. Kronekursen er fortsatt gunstig for store deler av nordnorsk næringsliv, arbeidsledigheten er rekordlav, og det er optimisme blant nordnorske næringslivsledere til tross for de rentehevinger som er gjennomført det siste året. Det ligger således fortsatt til rette for vekst i Nord-Norge og for SpareBank 1 Nord-Norge.

Konsernets markedsposisjon og finansielle stilling er god. Konsernet har lenge hatt fokus på kjernevirksomheten. Dette arbeidet vil videreføres, sammen med fokus på digitalisering, tilpasning til nye regulatoriske rammebetingelser og lønnsomhetstiltak.

For å bevare og styrke konsernets ledende markedsposisjon, legges det vekt på å ha et stort kundefokus i utvikling av nye produkter og tjenester. Ambisjonen er å øke effektiviteten, styrke konsernets kunderelasjoner, samt vinne nye markedsandeler. I dette arbeidet vektlegges synliggjøring av konsernets lokale tilnærming til kunder og markedsområder. Tiltakene for å øke konkurransekraften vil sammen med strengere regulatoriske krav rundt AML og Compliance på kort sikt gi noe økte kostnader. Banken jobber imidlertid aktivt med lønnsomhets- og effektiviseringstiltak for å sikre at effekten av denne satsingen tas ut. Det forventes positive bidrag av dette arbeidet både i form av bedret kundetilfredshet, økte markedsandeler, og positiv kundeutvikling innen alle kjerneproduktområder.

De fremtidige utsiktene for konsernet vurderes som gode.

Tromsø, 24. oktober 2019

Styret i SpareBank 1 Nord-Norge

Karl Eirik Schjøtt-Pedersen
(leder)

Hans Tore Bjerkaas
(nestleder)

Ingvild Myhre

Kjersti Terese Stormo

Greggr Mannsverk

Geir Bergvoll

Sonja Djøanne

Vivi Ann Pedersen
(ansattevalgt)

Kjetil Berntsen
(ansattevalgt)

Resultatregnskap

Morbank

Konsern

(Beløp i mill kroner)

31.12.18	3.KV.18	3.KV.19	30.09.18	30.09.19		Note	30.09.19	30.09.18	3.KV.19	3.KV.18	31.12.18
2 558	647	788	1 873	2 196	Renteinntekter		2 395	2 046	856	707	2 795
908	225	318	652	883	Rentekostnader		876	646	316	223	899
1 650	422	470	1 221	1 313	Netto renteinntekter		1 519	1 400	540	484	1 896
782	194	228	573	638	Provisjonsinntekter		771	721	280	247	978
82	23	26	57	68	Provisjonskostnader		80	69	30	27	95
22	5	6	12	16	Andre driftsinntekter		147	127	40	34	174
722	176	208	528	586	Netto provisjons- og andre inntekter		838	779	290	254	1 057
6	2	2	5	11	Utbytte		11	5	2	2	6
364	12	1	363	1 289	Inntekter av eierinteresser		837	262	44	99	374
79	21	23	114	377	Netto verdiendringer på finansielle eiendeler		79	116	24	20	83
449	35	26	482	1 677	Netto inntekter på finansielle investeringer		927	383	70	121	463
2 821	633	704	2 231	3 576	Sum inntekter		3 284	2 562	900	859	3 416
517	129	148	382	423	Personalkostnader	14	609	548	212	185	748
385	103	97	304	288	Administrasjonskostnader		334	348	112	118	454
48	12	23	35	69	Avskrivninger	23	88	46	30	14	61
145	40	18	99	63	Andre driftskostnader	23	107	145	33	56	211
1 095	284	286	820	843	Sum kostnader		1 138	1 087	387	373	1 474
1 726	349	418	1 411	2 733	Resultat før tap		2 146	1 475	513	486	1 942
31	0	10	28	- 1	Tap	8	13	28	15	- 8	22
1 695	349	408	1 383	2 734	Resultat før skatt		2 133	1 447	498	494	1 920
321	78	97	232	278	Skatt		318	272	109	92	374
0	0	0	0	0	Underskudd virksomhet holdt for salg, etter skatt		2	4	0	4	4
1 374	271	311	1 151	2 456	Resultat etter skatt		1 813	1 171	389	398	1 542
6,25	1,23	1,40	5,25	11,24	Resultat per egenkapitalbevis		8,27	5,35	1,76	1,81	7,03
					Resultat per egenkapitalbevis, justert for renter fondsobligasjoner						

Utvidet resultatregnskap

Morbank

Konsern

(Beløp i mill kroner)

31.12.18	3.KV.18	3.KV.19	30.09.18	30.09.19		30.09.19	30.09.18	3.KV.19	3.KV.18	31.12.18
1.374	271	311	1.151	2.456	Resultat etter skatt	1.813	1.171	389	398	1.542
0	0	0	0	0	<i>Poster som ikke vil bli reklassifisert til resultat</i>					
-35	0	0	0	0	Netto endring i virkelig verdi investeringer i felleskontrollert virksomhet	-8	-11	-4	-3	-30
9	0	0	0	0	Aktuarielle gevinster/tap på ytelsesbaserte pensjonsordninger	0	0	0	0	-36
-26	0	0	0	0	Skatt	0	0	0	0	9
					Sum	-8	-11	0	-3	-57
7	0	0	7	0	<i>Poster som vil bli reklassifisert til resultat</i>					
0	0	0	0	0	Netto endring i virkelig verdi finansielle eiendeler tilgjengelig for salg	0	7	0	0	7
0	0	0	0	0	Netto endring i virkelig verdi investeringer i felleskontrollert virksomhet	-3	2	0	2	1
0	0	0	0	0	Skatt	0	0	0	0	0
7	0	0	7	0	Sum	-3	9	0	2	8
1.355	271	311	1.158	2.456	Periodens totalresultat	1.802	1.169	389	397	1.493
6,16	1,23	1,40	5,29	11,24	Totalresultat per egenkapitalbevis, justert for renter fondsobligasjoner	8,22	5,34	1,76	1,81	6,80

Balanse

Morbank

Konsern

(Beløp i mill kroner)

31.12.18	30.09.18	30.09.19		Noter	30.09.19	30.09.18	31.12.18
Eiendeler							
3 786	741	456	Kontanter og fordringer på sentralbanker		456	741	3 786
80 385	81 380	84 292	Netto utlån	6,7,15	85 899	82 587	81 634
340	384	786	Aksjer	15	799	396	352
12 560	12 350	14 936	Sertifikater og obligasjoner	15	14 936	12 350	12 560
1 653	1 060	1 383	Finansielle derivater	11,15	1 383	1 060	1 653
1 073	1 073	1 403	Investering i konsernselskaper	16			
3 461	3 337	3 266	Investering i tilknyttede selskap og felleskontrollert virksomhet		4 175	4 790	4 990
216	219	518	Eiendom, anlegg og utstyr	23	996	457	499
			Virksomhet holdt for salg		22	25	25
			Goodwill og immatrielle eiendeler		105	94	95
428	1 036	609	Andre eiendeler	14,17	609	1 172	562
103 902	101 580	107 649	Sum eiendeler		109 380	103 672	106 156
Gjeld							
188	399	482	Gjeld til kredittinstitusjoner		481	398	187
64 005	61 490	65 301	Innskudd fra kunder	19	65 257	61 474	63 985
25 135	25 034	25 161	Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	20	25 161	25 034	25 135
874	656	744	Finansielle derivater	11,15	744	656	874
1 015	1 510	1 857	Annen gjeld	7,14,18,23	2 446	1 876	1 440
173	170	173	Utsatt skatt		267	279	277
1 200	1 200	1 050	Ansvarlig lånekapital	20	1 050	1 200	1 200
92 590	90 459	94 768	Sum gjeld		95 406	90 917	93 098
Egenkapital							
1 807	1 807	1 807	Eierandelskapital	21	1 807	1 807	1 807
843	843	843	Overkursfond		843	843	843
780	780	780	Fondsobligasjoner		780	780	780
2 200	1 567	1 789	Utjevningsfond		1 789	1 562	2 200
5 024	4 757	5 014	Sparebankens fond		5 014	4 752	5 024
585	120	120	Gavefond		120	120	585
42	42	42	Urealiserte gevinster		42	42	42
31	54	30	Annen egenkapital		1 766	1 678	1 777
	1 151	2 456	Resultat etter skatt		1 813	1 171	
11 312	11 121	12 881	Sum egenkapital		13 974	12 755	13 058
103 902	101 580	107 649	Sum gjeld og egenkapital		109 380	103 672	106 156

Endringer i egenkapitalen

(Beløp i mill kroner)	Eierandels- kapital	Overkurs-fond	Hybrid- kapital	Utjevnings- fond	Sparebankens fond	Gavefond	Urealiserte gevinster	Annen egenkapital	Periodens resultat	Sum egenkapital
Group										
Egenkapital per 01.01.18	1 807		843	530	1 980	5 235	120	35	1 749	12 299
Totalresultat for perioden										
Periodens resultat					633	267	465		177	1 542
<i>Utvidede resultatposter:</i>										
Netto endring i virkelig verdi investeringer i felleskontrollert virksomhet									- 29	- 29
Netto endring i virkelig verdi finansielle eiendeler tilgjengelig for salg							7			7
Aktuarielle gevinster/tap på ytelsesbaserte pensjonsordninger									- 36	- 36
Skatt på utvidede resultatposter									9	9
Sum utvidede resultatposter							7		- 56	- 49
Totalresultat for perioden					633	267	465	7	121	1 493
Transaksjoner med eierne										
Avsatt utbytte										- 402
Tilbakeført utbytte										402
Utbetalt utbytte										- 402
Andre føringer mot EK				250	- 11	- 13			- 93	133
Endringer i minoritetsinteresser										
Utbetalt fra gavefond										- 465
Sum transaksjoner med eierne				250	- 413	- 478			- 93	- 734
Egenkapital 31.12.2018	1 807	843	780	2 200	5 024	585	42	1 777		13 058
Egenkapital per 01.01.19	1 807		843	780	2 200	5 024	585	42	1 777	13 058
Totalresultat for perioden										
Periodens resultat									1 813	1 813
<i>Utvidede resultatposter:</i>										
Netto endring i virkelig verdi investeringer i felleskontrollert virksomhet									- 11	- 11
Netto endring i virkelig verdi finansielle eiendeler tilgjengelig for salg										
Aktuarielle gevinster/tap på ytelsesbaserte pensjonsordninger										
Skatt på utvidede resultatposter										
Sum utvidede resultatposter									- 11	- 11
Totalresultat for perioden									1 802	1 802
Transaksjoner med eierne										
Utbetalt utbytte										- 402
Andre føringer mot EK										- 19
Utbetalt fra gavefond										- 465
Sum transaksjoner med eierne										- 886
Egenkapital 30.09.19	1 807	843	780	1 789	5 014	120	42	3 579		13 974

Eierbrøk

Morbank

(Beløp i mill kroner)	01.01.19	31.12.18	01.01.18	31.12.17	31.12.16	31.12.15	31.12.14
Eierandelskapital	1 807	1 807	1 807	1 807	1 807	1 807	1 807
Overkursfond	843	843	843	843	843	843	843
Utjevningsfond	1 798	1 798	1 567	1 579	1 310	960	815
Avsatt utbytte	402	402	402	402	347	201	191
Andel urealiserte gevinster og annen egenkapital	39	39	46	46	22	69	6
A. Sum egenkapitalbeviserernes kapital	4 889	4 889	4 665	4 677	4 329	3 880	3 662
Sparebankens fond	5 024	5 024	4 757	4 770	4 460	4 055	3 730
Avsatt til utdeling	465	465	465	465	400	60	212
Gavefond	120	120	120	120	120	120	120
Andel urealiserte gevinster og annen egenkapital	34	34	55	55	29	83	12
B. Sum samfunnsleid kapital	5 643	5 643	5 397	5 410	5 009	4 318	4 074
Eierbrøk (A/(A+B))	46,36 %	46,36 %	46,36 %	46,36 %	46,36 %	47,33 %	47,33 %
Fondsobligasjoner	780	780	530	530			
Sum egenkapital	11 312	11 312	10 592	10 617	9 338	8 198	7 736

Kontantstrømanalyse

Morbank			Konsern		
(Beløp i mill kroner)					
31.12.18	30.09.18	30.09.19	30.09.19	30.09.18	31.12.18
1 695	1 383	2 734	2 133	1 447	1 920
48	35	69	88	46	61
1	0	0	0	0	1
30	28	- 1	13	28	22
321	232	278	318	272	374
867	867	867	867	867	867
586	347	1 657	1 049	382	763
181	487	690	834	504	219
1 034	- 86	89	216	- 102	1 288
-5 262	-12 231	-3 906	-4 278	-8 128	-5 887
-1 104	- 938	-2 822	-2 823	- 935	-1 101
6 122	3 607	1 296	1 272	3 625	6 136
- 248	- 37	294	294	- 36	- 247
1 309	-8 851	-2 702	-3 436	-4 690	1 171
- 80	- 50	- 370	- 585	- 153	- 169
49	30	0	0	107	62
- 450	- 326	- 134	815	- 35	- 235
- 481	- 346	- 504	230	- 81	- 342
1 583	1 482	26	26	1 481	1 582
600	600	- 150	- 150	600	600
2 183	2 082	- 124	- 124	2 081	2 182
3 011	-7 115	-3 330	-3 330	-2 690	3 011
775	7 856	3 786	3 786	3 431	775
3 786	741	456	456	741	3 786

Likviditetsbeholdningen er definert som kontanter og fordringer på sentralbanken

Resultater fra konsernets kvartalsregnskaper

(Beløp i mill kroner)	3.KV.19	2.KV.19	1.KV.19	4.KV.18	3.KV.18	2.KV.18	1.KV.18	4.KV.17	3.KV.17
Renteinntekter	856	797	742	749	707	691	648	675	650
Rentekostnader	316	291	269	253	223	224	199	214	200
Netto renteinntekter	540	506	473	496	484	467	449	461	450
Provisjonsinntekter	280	260	231	257	247	238	236	235	250
Provisjonskostnader	30	24	26	26	27	21	21	21	23
Andre driftsinntekter	40	56	51	47	34	58	35	51	28
Netto provisjons- og andre inntekter	290	292	256	278	254	275	250	265	255
Utbytte	2	8	1	1	2	2	1	0	0
Inntekter av eierinteresser	44	249	544	112	99	100	63	167	109
Netto verdiendringer på finansielle eiendeler	24	11	44	-33	20	86	10	27	10
Netto inntekter på finansielle investeringer	70	268	589	80	121	188	74	194	119
Sum inntekter	900	1 066	1 318	854	859	930	773	920	824
Personalkostnader	212	204	193	200	185	185	178	183	184
Administrasjonskostnader	112	116	106	106	118	121	109	103	98
Avskrivninger	30	29	29	15	14	14	18	19	15
Andre driftskostnader	33	40	34	66	56	51	38	68	45
Sum kostnader	387	389	362	387	373	371	343	373	342
Resultat før tap	513	677	956	467	486	559	430	547	482
Tap	15	15	-17	-6	-8	20	16	37	59
Gevinst ved salg av finansielle anleggsmidler	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Resultat før skatt	498	662	973	473	494	539	414	510	423
Skatt	109	105	104	102	92	91	89	86	76
Underskudd virksomhet holdt for salg, etter skatt	0	2	0	0	4	0	0	0	0
Resultat etter skatt	389	555	869	371	398	448	325	424	347
Renter fondsobligasjon	8	6	7	7	5	4	4	3	3
Resultat etter skatt eks. renter fondsobligasjon	381	549	862	364	393	444	321	421	344
Lønnsomhet									
Egenkapitalavkastning	1	11,7 %	17,5 %	28,1 %	12,0 %	13,3 %	15,6 %	11,2 %	14,6 %
Rentemargin		1,96 %	1,86 %	1,77 %	1,89 %	1,87 %	1,85 %	1,84 %	1,93 %
Kostnadsprosent	2	43,0 %	36,5 %	27,5 %	45,3 %	43,4 %	39,9 %	44,4 %	41,5 %
Balansetall									
Brutto utlån eks. formidlingslån	86 395	85 240	82 899	82 145	83 103	80 919	78 852	77 659	75 505
-herav utlån til finansinstitusjoner	1 158	1 885	1 366	1 282	1 114	1 331	2 106	2 656	1 603
-herav utlån til kunder	85 237	83 355	81 533	80 863	81 989	79 588	76 746	75 003	73 902
Brutto utlån til kunder inkl.formidlingslån	119 961	117 579	115 507	114 117	113 739	110 888	107 256	105 485	101 844
Utlånsvekst kunder inkl.formidlingslån siste 12 mnd	5,5 %	6,0 %	7,7 %	8,2 %	11,7 %	11,0 %	10,3 %	9,6 %	8,6 %
Innskudd fra kunder	65 257	67 726	64 183	63 985	61 474	63 773	59 039	57 849	57 163
Innskuddsvekst siste 12 mnd	6,2 %	6,2 %	8,7 %	10,6 %	7,5 %	8,8 %	8,8 %	7,4 %	6,6 %
Innskuddsdekning	4	76,6 %	81,3 %	78,7 %	79,1 %	75,0 %	80,1 %	76,9 %	77,1 %
Innskuddsdekning inkl. formidlingslån	5	54,4 %	57,6 %	55,6 %	56,1 %	54,0 %	57,5 %	55,0 %	54,8 %
Gjennomsnittlig forvaltningskapital	3	108 356	108 014	106 731	101 855	100 780	99 816	97 779	93 905
Forvaltningskapital	109 380	110 580	107 306	106 156	103 672	103 890	98 372	97 186	93 542
Tap og mislighold									
Tap på utlån i % av bto utlån inkl.formidlingslån	0,01 %	0,00 %	-0,01 %	0,02 %	0,02 %	0,03 %	0,01 %	0,17 %	0,14 %
Nto.misligholdte og tapsutsatte eng. i % av bto utlån inkl.formidlingslån	0,29 %	0,26 %	0,22 %	0,23 %	0,27 %	0,24 %	0,57 %	0,66 %	0,33 %
Soliditet									
Ren kjernekapitaldekning inkl. tilbakeholdt andel av resultat	15,9 %	15,3 %	14,6 %	14,5 %	14,7 %	14,7 %	14,8 %	14,9 %	14,7 %
Kjernekapitaldekning	17,3 %	16,7 %	16,1 %	16,0 %	16,2 %	15,9 %	16,1 %	16,2 %	16,0 %
Kapitaldekning	19,0 %	18,4 %	18,1 %	18,1 %	18,4 %	17,7 %	17,8 %	18,1 %	18,3 %
Ren kjernekapital inkl. resultat, hensyntatt utbytte	11 248	11 052	10 655	10 334	10 686	10 462	9 951	9 992	10 601
Kjernekapital	12 231	12 072	11 716	11 396	11 615	11 390	10 980	10 857	10 485
Ansvarlig kapital	13 413	13 316	13 191	12 904	13 158	12 635	12 170	12 141	11 928
Beregningsgrunnlag	70 572	72 402	72 768	71 167	71 566	71 497	68 281	67 223	65 351

1) Resultat etter skatt i forhold til gjennomsnittlig egenkapital, beregnet som et snitt av IB 01.01 og UB egenkapital hvert kvartal. Bankens utstedte fondsobligasjoner er regnskapsmessig klassifisert som egenkapital.

I beregningen av egenkapitalavkastning er imidlertid fondsobligasjoner holdt utenfor, og tilhørende rentekostnader er fratrukket i resultatet.

2) Sum kostnader i forhold til sum netto inntekter

3) Gjennomsnittlig forvaltningskapital er beregnet som et snitt av IB 01.01, og forvaltningskapital UB hvert kvartal

4) Innskudd fra kunder i prosent av brutto utlån.

5) Innskudd fra kunder i prosent av brutto utlån inklusive formidlingslån

Note 1 – Regnskapsprinsipper

Konsernets regnskap for 2019 er utarbeidet i samsvar med internasjonale standarder for finansiell rapportering godkjent av EU, herunder IAS 34 - Delårsrapportering. Kvartalsregnskapet omfatter ikke all informasjon som kreves i et fullstendig årsregnskap og bør leses i sammenheng med årsregnskapet for 2018.

IFRS 16 trådte i kraft 01.01.19 og erstatter IAS 17 Leieavtaler.

Endringen medfører at store leieavtaler ikke lenger kostnadsføres løpende, men aktiveres i balansen på lik linje som om man hadde kjøpt eiendelen og finansiert den med lån. IFRS 16 fastsetter prinsippene for innregning, måling, presentasjon og offentliggjøring av leieavtaler, og pålegger leietakeren å gjøre rede for alle leieavtaler i enkel balansemodell lignende regnskapsføringen av finansielle leieavtaler i henhold til IAS 17.

SpareBank 1 Nord-Norge har benyttet modifisert retrospektiv metode ved implementering av IFRS 16. Dette innebærer at sammenligningstall fra tidligere år ikke er endret. For øvrig informasjon rundt implementeringen av IFRS 16 i SpareBank 1 Nord-Norge henvises det til note 23 i kvartalsregnskapet, samt note 45 i årsregnskapet for 2018.

Regnskapet er revidert.

I beregning av kapitaldekning og uvektet kjernekapitaldekning er andel av resultat hensyntatt.

Note 2 - Viktige regnskapsestimater og skjønnsmessige vurderinger

Ved utarbeidelse av konsernregnskapet foretar ledelsen estimater, skjønnsmessige vurderinger og forutsetninger som påvirker effekten av anvendelsen av regnskapsprinsipper. Dette vil derfor påvirke regnskapsførte beløp for eiendeler, forpliktelser, inntekter og kostnader. I fjorårets årsregnskap note 3 er det redegjort for vesentlige estimater og vurderingsposter.

Note 3 - Endring i konsernstruktur

Det er ingen endringer i konsernstrukturen tredje kvartal 2019.

Note 4 - Segmentinformasjon

I henhold til IFRS 8 har SpareBank 1 Nord-Norge følgende segmenter; personmarked, bedriftsmarked, leasing og Markets.

Segmentene sammenfaller med den interne rapporteringsstruktur til konsernledelsen. I SpareBank 1 Nord-Norge er konsernledelsen ansvarlig for å evaluere og følge opp segmentenes resultater og er definert som øverste beslutningstaker i betydningen til IFRS 8.

Prinsipper for innregning og måling i bankens segmentrapportering baseres på regnskapsprinsippene etter IFRS slik de er fastsatt i konsernregnskapet. Eventuelle transaksjoner mellom segmentene gjennomføres på armlengdes avstand.

Under posten ufordelt er aktiviteter som ikke lar seg allokere til segmentene. Banken opererer i et geografisk avgrenset område og rapportering av geografisk informasjon gir lite tilleggsinformasjon. Viktige eiendelsklasser (utlån) er imidlertid fordelt geografisk i note 11 i årsrapporten.

Konsern

30.09.19

(Beløp i mill kroner)

	PM	BM	Markets	SpareBank 1 Regnskaps- huset Nord- Norge	Eiendoms- Megler 1 Nord-Norge	SpareBank 1 Finans Nord-Norge	Ufordelt	Totalt
Netto renteinntekter	753	492	7	- 1	0	208	60	1 519
Netto provisjons- og andre inntekter	512	74	3	146	154	5	- 56	838
Netto inntekter på finansielle investeringer	4	5	24	0	0	0	895	927
Sum kostnader	727	111	18	116	138	82	- 53	1 138
Resultat før tap	542	459	16	30	16	131	952	2 146
Tap	5	- 9	0	0	0	17	0	13
Resultat før skatt	537	468	16	30	16	115	952	2 133
Brutto utlån	51 286	28 496	0	0	0	6 613	0	86 395
Tapsavsetninger utlån	- 108	- 300	0	0	0	- 88	0	- 496
Andre eiendeler	0	713	0	189	112	57	22 410	23 481
Sum eiendeler per segment	51 178	28 909	0	189	112	6 582	22 410	109 380
Innskudd fra kunder	36 348	28 909	0	0	0	0	0	65 257
Annen gjeld og egenkapital	14 830	0	0	189	112	6 582	22 410	44 123
Sum egenkapital og gjeld per segment	51 178	28 909	0	189	112	6 582	22 410	109 380
30.09.18								
Netto renteinntekter	676	491	11	0	0	179	42	1 400
Netto provisjons- og andre inntekter	469	51	3	120	147	5	- 16	779
Netto inntekter på finansielle investeringer	3	10	23	0	0	0	347	383
Sum kostnader	683	96	15	98	131	57	8	1 087
Resultat før tap	466	456	22	22	17	126	366	1 475
Tap	12	11	0	0	0	5	0	28
Resultat før skatt	454	445	22	22	17	121	366	1 447
Brutto utlån	46 694	30 236	0	0	0	6 173	0	83 103
Tapsavsetninger utlån	- 76	- 352	0	0	0	- 88	0	- 516
Andre eiendeler	0	0	0	92	99	55	20 839	21 085
Sum eiendeler per segment	46 618	29 884	0	92	99	6 141	20 838	103 672
Innskudd fra kunder	34 188	27 286	0	0	0	0	0	61 474
Annen gjeld og egenkapital	12 430	2 598	0	92	99	6 141	20 838	42 198
Sum egenkapital og gjeld per segment	46 618	29 884	0	92	99	6 141	20 838	103 672

Note 5 - Kapitaldekning

Konsernet følger EU's kapitaldekningsregelverk for banker og verdipapirforetak CRD IV/CRR (Capital Requirements Directive/Capital Requirements Regulations). Bruk av IRB (Internal Rating Based approach) stiller omfattende krav til bankens organisering, kompetanse, risikomodeller og risikostyringssystemer. SpareBank 1 Nord-Norge har fra 2015 tillatelse fra Finanstilsynet om å benytte avanserte interne målemetoder IRB (Advanced Internal Rating Based approach), som innebærer at banken kan bruke interne modeller for tapsgrad i BM (bedriftsmarkedsporteføljen) for å beregne nødvendig krav til kapitalbinding.

Finanstilsynet har gitt overgangsregler for IRB-banker som ikke får full effekt av reduserte regulatoriske kapitalkrav dersom risikovektet beregningsgrunnlag etter nytt regelverk er lavere enn beregningsgrunnlag beregnet etter gammel kapitalberegning (Basel I). Da må beregningsgrunnlaget oppjusteres (såkalt korreksjon for "gulv") til 80 % av beregningsgrunnlag etter Basel I.

I beregning av kapitaldekning gjelder ikke samme regelverk for konsolidering av tilknyttede- eller felleskontrollerte selskaper som for regnskapet. Konsernet benytter proporsjonal konsolidering i kapitaldekningsrapporteringen på eierandelene i SpareBank 1 Boligkreditt, SpareBank 1 Næringskreditt og SpareBank 1 Kredittkort.

SpareBank 1 Nord-Norge har et mål om til enhver tid å være ubestridt solid, og skal tilfredsstillende de myndighetspålagte minstekrav til kapitaldekning. Konsernet har et langsiktig mål om at ren kjernekapitaldekning skal være minimum ett prosentpoeng over det regulatoriske minstekravet. For tiden tilsvarer dette et mål for ren kjernekapital på 14,5 %.

Morbank			Konsern		
<i>(Beløp i mill kroner)</i>					
31.12.18	30.09.18	30.09.19	30.09.19	30.09.18	31.12.18
1 807	1 807	1 807	1 807	1 807	1 807
0	0	0	0	0	0
843	843	843	843	843	843
2 200	1 567	1 789	1 789	1 562	2 200
5 024	4 757	5 014	5 014	4 752	5 024
585	120	120	120	120	585
42	42	42	42	42	42
31	54	30	1 766	1 678	1 777
780	780	780	780	780	780
0	1 151	2 456	1 813	1 171	0
11 312	11 121	12 881	13 974	12 755	13 058
0	- 576	-1 228	- 907	- 586	0
- 780	- 780	- 780	- 780	- 780	- 780
Kjernekapital					
- 866	0	0	0	0	- 866
0	0	0	- 52	- 53	- 100
0	0	0	- 108	- 110	- 113
- 25	- 22	- 28	- 32	- 33	- 28
- 144	- 130	- 144	- 154	- 136	- 154
- 4	0	- 62	- 86	- 30	- 49
0	0	0	- 459	- 529	- 511
- 137	- 137	- 156	- 149	0	- 123
9 356	9 477	10 483	11 248	10 499	10 334
780	780	780	984	1 120	1 062
0	0	0	0	- 4	0
10 136	10 257	11 263	12 231	11 615	11 396
Tilleggskapital					
1 200	1 200	1 050	1 318	1 679	1 644
0	7	0	0	0	0
- 136	- 137	- 136	- 136	- 136	- 136
1 064	1 070	914	1 182	1 543	1 508
11 200	11 327	12 177	13 413	13 158	12 904
Minimumskrav ansvarlig kapital					
936	1 002	1 037	1 036	1 114	1 042
72	69	61	61	74	77
363	370	416	427	381	380
1 026	1 019	1 177	1 570	1 467	1 496
66	63	66	68	66	63
441	425	478	0	1	2
2 903	2 948	3 235	3 161	3 102	3 059
652	739	752	1 377	1 339	1 280
5	7	8	7	7	5
8	0	8	8	0	8
368	368	397	452	417	417
21	29	19	89	65	86
0	0	0	552	795	838
3 957	4 092	4 418	5 646	5 725	5 693
49 467	51 148	55 226	70 572	71 566	71 167
Kapitaldekning					
22,6%	22,1%	22,0%	19,0%	18,4%	18,1%
20,5%	20,1%	20,4%	17,3%	16,2%	16,0%
2,2%	2,1%	1,7%	1,7%	2,2%	2,1%
18,9%	18,5%	19,0%	15,9%	14,7%	14,5%
9,5%	9,7%	10,1%	7,9%	7,5%	7,2%

Note 6 - Utlån

Utlån til virkelig verdi over resultatet

Boliglån til kunder for salg til boligkredittselskap

Boliglån som skal selges til boligkredittselskap de neste 12 månedene er verdsatt til den avtalte verdi disse lånene skal overdras med.

Utlån til kunder med fast rente

Virkelig verdi fastsettes ved at lånenes faktiske kontantstrømmer neddiskonteres med en diskonteringsfaktor basert på swaprente tillagt et marginkrav. I marginkravet inngår kredittpåslag, administrativt påslag, forventet tap og likviditetspremie. Banken vurderer fortløpende endringer i observerbare markedsrenter som kan påvirke verdien av disse lånene. Det gjøres også en fortløpende vurdering av mulige forskjeller mellom diskonteringsrente og observerbare markedsrenter for tilsvarende utlån. Banken foretar nødvendige justeringer av diskonteringsrenten dersom denne forskjellen blir betydelig. Verdiendringer på lånene inngår i sin helhet i resultatet på linjen netto verdiendringer på finansielle eiendeler.

Utlån til amortisert kost

For alle utlån til amortisert kost er det foretatt beregning av forventet kreditttap og tapsavsetninger etter IFRS 9. Se note 7.

Morbank			Konsern			
(Beløp i mill kroner)						
31.12.18	30.09.18	30.09.19	Klassifisering av utlån og fordringer på kunder	30.09.19	30.09.18	31.12.18
Utlån til virkelig verdi over resultat						
7 652	7 231	8 180	Utlån til kunder med fast rente	8 202	7 274	7 693
1 963	3 729	4 695	Boliglån til kunder for salg til boligkredittselskap	4 695	3 729	1 963
9 615	10 960	12 875	Sum brutto utlån til virkelig verdi	12 897	11 003	9 656
Utlån til amortisert kost						
71 241	70 886	71 865	Øvrige utlån	73 498	72 100	72 489
71 241	70 886	71 865	Sum brutto utlån til amortisert kost	73 498	72 100	72 489
80 856	81 846	84 740	Sum brutto utlån	86 395	83 103	82 145
Formidlingslån						
32 828	31 324	34 306	Utlån fraregnet og overført til SpareBank1 Boligkreditt	34 306	31 324	32 828
426	426	418	Utlån fraregnet og overført til SpareBank1 Næringskreditt	418	426	426
33 254	31 750	34 724	Brutto formidlingslån fraregnet	34 724	31 750	33 254
114 110	113 596	119 464	Brutto utlån inklusiv formidlingslån	121 119	114 853	115 399
Tapsavsetninger - til reduksjon eiendeler						
- 172	- 157	- 150	Tapsavsetninger utlån - trinn 1	- 174	- 186	- 192
- 134	- 161	- 135	Tapsavsetninger utlån - trinn 2	- 162	- 207	- 157
- 164	- 147	- 163	Tapsavsetninger utlån - trinn 3	- 160	- 123	- 162
80 386	81 381	84 292	Sum netto utlån eksklusiv formidlingslån	85 899	82 587	81 634

Utlån fordelt på sektor og næring

Morbank 30.09.19

(Beløp i mill kroner)

Utlån fordelt på sektor og næring	Totalt engasjement	Herav Utenom balanse	Brutto utlån	Tapsavsetninger utlån	Netto utlån	Tapsavsetninger utenom balanse
Eiendom	13 107	503	12 604	- 184	12 420	- 17
Finansielle foretak, forsikring og verdipapirforetak	8 423	390	8 033	- 16	8 017	- 1
Fiske og havbruk	5 425	618	4 807	- 21	4 786	- 1
Industri	2 291	552	1 739	- 53	1 686	- 5
Jordbruk og skogbruk	1 298	99	1 199	- 16	1 183	0
Kraft og vannforsyning, bygg og anlegg	3 643	1 109	2 534	- 31	2 503	- 3
Offentlig forvaltning	537	363	174	0	174	0
Tjenesteytende virksomhet	2 153	612	1 541	- 16	1 525	- 3
Transport og lagring	2 995	654	2 341	- 15	2 326	- 1
Varehandel, hotell og restaurantvirksomhet	2 057	590	1 467	- 23	1 444	- 3
Sum bedriftsmarked	41 929	5 490	36 439	- 375	36 064	- 34
Personmarked	50 239	1 938	48 301	- 73	48 228	- 1
Sum	92 168	7 428	84 740	- 448	84 292	- 35

Konsern 30.09.19

(Beløp i mill kroner)

Utlån fordelt på sektor og næring	Totalt engasjement	Herav Utenom balanse	Brutto utlån	Tapsavsetninger utlån	Netto utlån	Tapsavsetninger utenom balanse
Eiendom	13 087	489	12 598	- 144	12 454	- 17
Finansielle foretak, forsikring og verdipapirforetak	3 231	89	3 142	- 16	3 126	- 1
Fiske og havbruk	5 942	645	5 297	- 25	5 272	- 1
Industri	2 639	573	2 066	- 59	2 007	- 5
Jordbruk og skogbruk	1 425	99	1 326	- 18	1 308	0
Kraft og vannforsyning, bygg og anlegg	4 420	1 142	3 278	- 44	3 234	- 3
Offentlig forvaltning	554	363	191	0	191	0
Tjenesteytende virksomhet	2 727	618	2 109	- 28	2 081	- 3
Transport og lagring	3 964	681	3 283	- 27	3 256	- 1
Varehandel, hotell og restaurantvirksomhet	2 504	685	1 819	- 27	1 792	- 3
Sum bedriftsmarked	40 493	5 384	35 109	- 388	34 721	- 34
Personmarked	53 245	1 959	51 286	- 108	51 178	- 1
Sum	93 738	7 343	86 395	- 496	85 899	- 35

Morbank 31.12.18

Beløp i mill kroner

Utlån fordelt på sektor og næring	Totalt engasjement	Herav Utenom balanse	Brutto utlån	Tapsavsetninger utlån	Netto utlån	Tapsavsetninger utenom balanse
Eiendom	12 230	578	11 652	- 159	11 493	- 14
Finansielle foretak, forsikring og verdipapirforetak	7 761	108	7 653	- 40	7 613	- 2
Fiske og havbruk	4 265	472	3 793	- 17	3 776	- 1
Industri	2 630	663	1 967	- 53	1 914	- 5
Jordbruk og skogbruk	1 238	86	1 152	- 20	1 132	0
Kraft og vannforsyning, bygg og anlegg	2 505	615	1 890	- 32	1 858	- 6
Offentlig forvaltning	529	405	124	0	124	0
Tjenesteytende virksomhet	2 232	771	1 461	- 24	1 437	- 3
Transport og lagring	2 764	64	2 700	- 17	2 683	- 2
Varehandel, hotell og restaurantvirksomhet	2 037	540	1 497	- 25	1 472	- 2
Sum bedriftsmarked	38 191	4 302	33 889	- 387	33 502	- 35
Personmarked	49 093	2 126	46 967	- 83	46 884	0
Sum	87 284	6 428	80 856	- 470	80 386	- 35

Konsern 31.12.18

(Beløp i mill kroner)

Utlån fordelt på sektor og næring	Totalt engasjement	Herav Utenom balanse	Utenom Balanse	Brutto utlån	Tapsavsetninger utlån	Netto utlån	Tapsavsetninger utenom balanse
Eiendom	12 253	801		11 452	- 124	11 328	- 14
Finansielle foretak, forsikring og verdipapirforetak	3 214	252		2 962	- 40	2 922	- 2
Fiske og havbruk	4 742	514		4 228	- 20	4 208	- 1
Industri	2 880	597		2 283	- 58	2 225	- 5
Jordbruk og skogbruk	1 355	68		1 287	- 21	1 266	0
Kraft og vannforsyning, bygg og anlegg	2 992	371		2 621	- 47	2 574	- 6
Offentlig forvaltning	535	401		134	0	134	0
Tjenesteytende virksomhet	2 496	395		2 101	- 34	2 067	- 3
Transport og lagring	3 578	64		3 514	- 21	3 493	- 2
Varehandel, hotell og restaurantvirksomhet	2 448	438		2 010	- 28	1 982	- 2
Sum bedriftsmarked	36 493	3 901		32 592	- 393	32 199	- 35
Personmarked	52 015	2 462		49 553	- 118	49 435	0
Sum	88 508	6 363		82 145	- 511	81 634	- 35

For å beregne forventet kredittap i henhold til IFRS 9 kategoriseres utlånsporteføljen, klassifisert til amortisert kost, i tre såkalte "buckets" eller trinn:

1. Ikke vesentlig høyere kredittisiko enn ved innvilgelse.
2. Vesentlig økning i kredittisiko siden innvilgelse, men ikke objektive bevis på mislighold eller tap.
3. Vesentlig økning i kredittisiko siden innvilgelse, og objektive bevis på mislighold eller tap.

Totalt engasjement fordelt på trinn i kredittisikovurdering per 30.09.19

Morbank				Konsern				
Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Sum		Sum	Trinn 3	Trinn 2	Trinn 1
72 095	5 191	383	77 669	Totalt engasjement til amortisert kost 01.01.19	78 852	432	5 759	72 661
Periodens migrering mellom trinn i kredittisiko:								
1 778	-1 754	- 24	0	til (-fra) trinn 1	0	- 24	-1 821	1 845
-2 459	2 467	- 8	0	til (-fra) trinn 2	0	- 11	2 620	-2 609
- 51	- 79	130	0	til (-fra) trinn 3	0	153	- 91	- 61
-5 236	- 178	- 9	-5 423	Netto ny måling av tap	-5 779	- 32	- 221	-5 526
7 530	- 431	- 52	7 047	Netto økning/reduksjon saldo	7 768	- 9	- 246	8 023
73 657	5 216	420	79 293	Totalt engasjement til amortisert kost	80 841	508	6 000	74 333
			12 875	Utlån til virkelig verdi over resultat	12 897			
73 657	5 216	420	92 168	Totalt engasjement	93 738	508	6 000	74 333
-6 900	- 516	- 12	-7 428	Utenom balanse	-7 343	- 12	- 501	-6 830
66 757	4 700	408	84 740	Brutto utlån	86 395	496	5 499	67 503
- 150	- 135	- 163	- 448	Tapsnedskrivninger - til reduksjon eiendeler	- 496	- 160	- 162	- 174
66 607	4 565	245	84 292	Netto utlån	85 899	336	5 337	67 329

Note 7 - Tapsavsetninger

Hovedregelen i IFRS 9 er at tapsavsetning skal beregnes som forventet kredittap over de neste 12 måneder, eller som forventet kredittap over hele levetiden til eiendelen. Dersom kreditttrisikoen ikke har økt vesentlig siden første gangs innregning, beregnes tapsavsetningen som forventet kredittap over de neste 12 måneder. Forventet kredittap over hele levetiden beregnes for eiendeler der kreditttrisikoen har økt vesentlig siden førstegangs innregning, med unntak av eiendeler som likevel vurderes å ha lav absolutt kredittisiko på rapporteringstidspunktet.

Beregningen av forventet kredittap tar utgangspunkt i en objektiv og sannsynlighetsvektet analyse av alternative utfall, der det også tas hensyn til tidsverdien av forventede kontantstrømmer.

Analysen baseres på relevant informasjon som er tilgjengelig på tidspunktet for rapportering, uten utilbørlig kostnad eller innsats.

Forventet kredittap er definert som et vektet gjennomsnitt av de alternative utfall for kredittap, der vektene er de respektive risikoer for at mislighold oppstår.

For å beregne forventet kredittap i henhold til dette må eiendelen først kategorisere til én av tre såkalte "buckets" eller trinn;

1. Ikke vesentlig høyere kredittisiko enn ved innvilgelse
2. Vesentlig økning i kredittisiko siden innvilgelse, men ikke objektive bevis på tap
3. Vesentlig økning i kredittisiko siden innvilgelse, og objektive bevis på tap

I trinn 1 er tapsavsetningen forventet tap de neste 12 måneder. I trinn 2 og 3 er tapsavsetningen forventet tap over eiendelens levetid.

SpareBank 1 Nord-Norge bruker en modell som er utviklet i samarbeid med de øvrige bankene i SpareBank 1-alliansen. I modellen benyttes PD (probability of default/misligholdssannsynlighet) for å kategorisere eiendelene i de ulike trinnene. I tillegg benyttes LGD (Loss given default/tap gitt mislighold) for å beregne forventet tap. Til forskjell fra kapitaldekningsmodellene, er modellen for tapsavsetninger en "point-in-time"-modell og forventningsrett på et tidspunkt. Beregninger av forventet tap i kapitaldekningsmodellene er en downturnbetraktning basert på et scenario med nedgangskonjunktur.

Tapsavsetningene inkluderer også forventede tap på eiendeler som ikke er bokført i balansen; garantier, ubenyttede kredittrammer, og innvilgede, men ikke utbetalte lån.

Tapsavsetningene består derfor av:

Trinn 1: 12 måneders forventet tap

Trinn 2: Forventet tap over lånets løpetid på grunn av økt kredittisiko uten tapshendelse

Trinn 3: Forventet tap over lånets løpetid på grunn av økt kredittisiko som følge av mislighold

Tapsavsetninger på bokførte utlån i balansen er presentert som reduksjon av eiendelen, og tapsavsetninger på eiendeler som ikke er bokført i balansen fremkommer på linjen annen gjeld.

Morbank				Lån til amortisert kost		Konsern		
(Beløp i mill kroner)								
Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Sum	Endring i tapsavsetninger	Sum	Trinn 3	Trinn 2	Trinn 1
-188	-149	-168	-505	Tapsavsetninger 01.01.19	-546	-166	-172	-208
			-470	herav tapsavsetninger som reduksjon av eiendeler	-511			
			-35	herav tapsavsetninger som annen gjeld	-35			
				Periodens endringer i beregnet tapsavsetning som følge av at lån har migrert mellom trinnene:				
-56	55	1	0	til (-fra) trinn 1	0	1	56	-57
21	-23	2	0	til (-fra) trinn 2	0	2	-24	22
0	3	-3	0	til (-fra) trinn 3	0	-4	4	0
50	-31	3	22	Netto økning/reduksjon saldo	15	5	-37	47
-173	-145	-165	-483	Tapsavsetninger 30.09.19	-531	-162	-173	-196
				Tapsavsetninger segmentert på markeder				
-17	-30	-27	-74	Sum personmarked	-109	-47	-40	-22
-156	-115	-138	-409	Sum bedriftsmarked	-422	-115	-133	-174
-173	-145	-165	-483	Tapsavsetninger 30.09.19	-531	-162	-173	-196
			-448	herav tapsavsetninger som reduksjon av eiendeler	-496			
			-35	herav tapsavsetninger som annen gjeld	-35			

Note 8 - Tap

Bokførte tap

Morbank			Konsern		
(Beløp i mill kroner)					
31.12.18	30.09.18	30.09.19	30.09.19	30.09.18	31.12.18
- 111	16	- 19	- 10	5	- 116
149	17	24	35	28	162
- 7	- 5	- 6	- 12	- 5	- 24
31	28	- 1	13	28	22

Tap fordelt på sektor og næring

Morbank			Konsern		
(Beløp i mill kroner)					
31.12.18	30.09.18	30.09.19	30.09.19	30.09.18	31.12.18
10	43	17	15	38	5
34	17	- 24	- 24	17	34
7	4	3	5	5	6
- 77	- 75	4	4	- 74	- 76
2	1	- 4	- 5	2	3
10	8	- 1	- 2	15	11
9	8	0	2	- 2	- 5
4	6	- 2	5	6	3
15	11	1	3	12	16
14	23	- 6	3	19	- 3
17	5	5	10	9	25
31	28	- 1	13	28	22

Note 9 - Misligholdte og tapsutsatte utlån

Morbank			Konsern		
(Beløp i mill kroner)					
31.12.18	30.09.18	30.09.19	30.09.19	30.09.18	31.12.18
383	370	420	508	432	432
- 168	- 129	- 165	- 162	- 123	- 166
215	241	255	346	309	266
44 %	35 %	39 %	32 %	28 %	38 %
0,2 %	0,2 %	0,2 %	0,3 %	0,3 %	0,2 %

Note 10 - SpareBank 1 Boligkreditt og SpareBank 1 Næringskreditt

SpareBank 1 Nord-Norge har avtaler om mulig juridisk salg av utlån med høy sikkerhet og pant i eiendom til SpareBank 1 Boligkreditt AS og SpareBank 1 Næringskreditt AS. I henhold til inngått forvaltningsavtale med disse to selskapene i alliansen, forestår banken forvaltning av utlånene og opprettholder kundekontakten. Banken mottar et vederlag i form av provisjoner for de plikter som følger med forvaltningen av lånene. Banken har vurdert de regnskapsmessige implikasjonene dithen at det vesentligste av risiko og fordeler ved eierskap knyttet til de solgte utlånene er overført. Det innebærer full fraregning. Mottatt vederlag for lån som er overført til SpareBank 1 Boligkreditt AS og SpareBank 1 Næringskreditt AS, tilsvarer bokført verdi, og vurderes å samsvare med lånenes virkelige verdi på overføringstidspunktet.

SpareBank 1 Nord-Norge har, sammen med de andre eierne av SpareBank 1 Boligkreditt og SpareBank 1 Næringskreditt, etablert en likviditetsfasilitet for disse selskapene. Dette innebærer at bankene kommitterer seg til å kjøpe bolig- og eller næringskredittobligasjoner begrenset til en samlet verdi av netto 12 måneders forfall i selskapene. Hver eier hefter prinsipielt for sin andel av behovet, subsidiært for det dobbelte av det primære ansvaret i henhold til samme avtale. Obligasjonene kan deponeres i Norges Bank og medfører således ingen vesentlig økning i risiko for banken.

Samlet utgjør denne forpliktelsen per 30.09.19 om lag 55 mill kroner.

For mer informasjon om regnskapsmessige behandling av avtalene se note 2 og note 13 i årsregnskapet for 2018.

Note 11 - Finansielle derivater

Morbank og konsern

(Beløp i mill kroner)

Renteinstrument:

Avtaler om bytte av rentebetingelser for et avtalt beløp over en avtalt periode.

Valutainstrument:

Avtaler om å kjøpe eller selge et gitt valutabeløp på en gitt dato frem i tid og til en forhåndsavtalt kurs.

Valutabytteavtaler:

Avtaler om å bytte valutabeløp til en forhåndsavtalt kurs og periode.

Rente- og valutabytteavtaler:

Avtaler om å bytte valuta- og rentebetingelser over en forhåndsavtalt periode og til et avtalt beløp.

Opsjoner:

Avtale hvor selger gir kjøper en rett, men ikke en plikt til enten å selge eller kjøpe et finansielt instrument eller valuta før eller på et bestemt tidspunkt og til en forhåndsavtalt pris.

SpareBank 1 Nord-Norge inngår sikringsforretninger med anerkjente norske og utenlandske banker for å redusere egen risiko.

Derivatforretninger er knyttet til ordinær bankvirksomhet og gjennomføres for å redusere risiko knyttet til bankens aktivitet i finansmarkedene, samt for å avdekke og redusere risiko relatert til kunderettede virksomhet. Kun sikringer knyttet til bankens innlånsvirksomhet defineres som "virkelig verdi sikring" i henhold til IFRS

Virkelig verdi sikringer	30.09.19	30.06.18	31.12.18
Netto resultatført tap knyttet til sikringsinstrumentene ved virkelig verdisikring	- 246	- 105	24
Total gevinst på sikringsobjekter knyttet til den sikrede risikoen	237	106	- 18
Total virkelig verdi sikringer	-9	1	6

Bankens hovedstyre har fastsatt rammer for maksimal risiko på bankens renteposisjoner. Det er etablert rutiner som sørger for at de fastsatte posisjoner holdes.

(Beløp i mill kroner)

Til virkelig verdi over resultatet

	30.09.19			30.06.18			31.12.18		
	Virkelig verdi			Virkelig verdi			Virkelig verdi		
Valutainstrumenter	Kontrakt	Eiendeler	Gjeld	Kontrakt	Eiendeler	Gjeld	Kontrakt	Eiendeler	Gjeld
Valutaterminer (forwards)	1 324	12	21	1 605	8	17	1 843	24	17
Valutabytteavtaler (swap)	21 953	329	129	17 582	180	125	15 687	460	194
Valutaopsjoner									
Sum ikke-standardiserte kontrakter	23 277	341	150	19 187	188	142	17 530	484	211
Standardiserte valutakontrakter (futures)									
Sum valutainstrumenter	23 277	341	150	19 187	188	142	17 530	484	211
Renteinstrumenter									
Rentebytteavtaler (swap) (dekker også cross currency)	28 364	738	479	26 062	537	504	26 388	733	624
Korte rentebytteavtaler (FRA)									
Andre rentekontrakter	375	20	48	117	8	9	474	40	39
Sum ikke-standardiserte kontrakter	28 739	758	527	26 179	545	513	26 862	773	663
Standardiserte rentekontrakter (futures)									
Sum renteinstrumenter	28 739	758	527	26 179	545	513	26 862	773	663
Sikring av innlån									
Valutainstrumenter									
Valutaterminer (forwards)									
Valutabytteavtaler (swap)									
Sum ikke-standardiserte kontrakter									
Standardiserte valutakontrakter (futures)									
Sum valutainstrumenter									
Renteinstrumenter									
Rentebytteavtaler (swap) (dekker også cross currency)	18 641	284	67	16 066	327	1	16 918	396	
Korte rentebytteavtaler (FRA)									
Andre rentekontrakter									
Sum ikke-standardiserte kontrakter	18 641	284	67	16 066	327	1	16 918	396	
Standardiserte rentekontrakter (futures)									
Sum renteinstrumenter	18 641	284	67	16 066	327	1	16 918	396	
Sum renteinstrumenter	47 380	1 042	594	42 245	872	514	43 780	1 169	663
Sum valutainstrumenter	23 277	341	150	19 187	188	142	17 530	484	211
Sum	70 657	1 383	744	61 432	1 060	656	61 310	1 653	874

Note 12 - Nettoføring av finansielle instrumenter og motregningsordninger knyttet til disse.

Finansielle derivater presenteres brutto i balansen. Som følge av inngåtte ISDA-avtaler med motparter vedrørende derivatforretninger oppnås motregningsrett dersom motparten misligholder kontantstrømmen.

Per 30.09.19 var netto eksponering som følger :

Kategori/motpart	Brutto beløp	Motregnet beløp	Netto beløp	Beløp som bare kan nettoføres ved konkurs eller mislighold	Netto kreditt eksponering
(Beløp i mill kroner)	A	B	C=A-B	D	E=C-D
Finansielle derivater eiendeler	23.822	23.427	395	0	395
Finansielle derivater gjeld	24.635	24.480	155	0	155

Note 13 - Likviditetsrisiko

Likviditetsrisiko er risikoen for at banken ikke er i stand til å overholde sine betalingsforpliktelser, og/eller risikoen for ikke å kunne finansiere ønsket vekst i eiendeler. SpareBank 1 Nord-Norge utarbeider årlig en likviditetsstrategi som blant annet setter rammer og mål for bankens likviditetsrisiko.

Konsernets likviditetsrisiko avdekkes ved opptak av fremmedkapital, samt gjennom bankens likviditetsreserve/buffer, herunder salg av boliglån til SpareBank 1 Boligkreditt.

Banken har et daglig og aktivt forhold til styringen av likviditetsrisikoen i konsernet. SpareBank 1 Nord-Norge skal til enhver tid overholde regulatoriske minimumsnivå til forsvarlig likviditetsstyring.

Gjennomsnittlig restløpetid på gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer var 3,5 år per 30.09.19.

Det kortsiktige likviditetsrisikomålet, Liquidity Coverage Ratio (LCR) viste ved utgangen av kvartalet 144 %.

Note 14 Pensjoner

SpareBank 1 Nord-Norge har to typer pensjonsordninger for sine ansatte - ytelsesbasert og innskuddsbasert ordning. Ordningene er nærmere beskrevet i årsregnskapets note 25.

Periodens netto rentekostnad beregnes ved å anvende diskonteringsrenten for forpliktelsen i begynnelsen av perioden på netto forpliktelse. Netto rentekostnad består derfor av rente på forpliktelsen og avkastning på midlene, begge beregnet med diskonteringsrenten. Endringer i netto pensjonsforpliktelse som følge av premiebetaling og utbetaling av pensjon hensyntas. Forskjellen mellom faktisk avkastning på pensjonsmidlene og den resultatførte avkastningen regnskapsføres fortløpende mot utvidede resultatposter (OCI).

	3.KV.19	3.KV.18
<i>Forutsetninger</i>		
Diskonteringsrente	1,90 %	2,40 %
Forventet avkastning på midlene	1,90 %	2,40 %
Fremtidig lønnsutvikling	1,00 %	1,00 %
G-regulering	2,50 %	2,25 %
Pensjonsregulering	0,00 %	0,00 %
Arbeidsgiveravgift forpliktelse	14,10 %	14,10 %
Arbeidsgiveravgift kostnad	14,10 %	14,10 %
Finansskatt	5,00 %	5,00 %
Frivillig avgang over 50 år	0,00 %	0,00 %
Frivillig avgang inntil 50 år	0,00 %	0,00 %
Forventet AFP-uttak fra 62 år	90,00 %	50,00 %
Dødelighet, giftemålsansynlighet etc.	K2013BE IR2003	K2013BE IR2003

Netto pensjonsforpliktelse i balansen

(Beløp i mill kroner)

Nåverdi av fremtidige pensjonsforpliktelser	728	738
Estimert verdi av pensjonsmidler	967	994
Netto pensjonsforpliktelse i fondsbaserte ordninger	-239	-256
Ikke-innregnede estimatavvik (eventuelle actuarielle gevinster og tap)	0	0
Netto pensjonsforpliktelse/-midler i balansen	-239	-256

Periodens pensjonskostnad

Ytelsesbasert pensjon opptjent i perioden	1	3
Rentekostnad påløpt pensjonsforpliktelse	5	5
Forventet avkastning på pensjonsmidler	-6	-6
Estimatavvik innregnet i perioden	0	0
Effekter av endret pensjonsplan	0	0
Netto ytelsesbasert pensjonskostnad uten arbeidsgiveravgift	0	2
Periodisert arbeidsgiveravgift	0	1
Netto resultatført ytelsesbasert pensjonskostnad	0	3
Curtailment/settlement	0	0
Øvrig pensjonskostnad (innskuddspensjon og førtidspensjon)	25	23
Total pensjonskostnad inkludert arbeidsgiveravgift	25	26

Bevegelse i netto balanseført pensjonsforpliktelse

Netto pensjonsforpliktelse i balansen per 01.01	-239	-256
Korrigerende mot egenkapital IB	0	0
Korrigerende mot egenkapital UB	0	0
Netto resultatført ytelsesbasert pensjonskostnad	0	2
Curtailment/settlement	0	0
Utbetalt over drift	0	-1
Innbetalt pensjonspremie ytelsesbaserte ordninger	-9	-13
Netto pensjonsforpliktelse/-midler i balansen	-248	-268
Øvrige pensjonsforpliktelser (førtidspensjonsavtale)	33	33
Netto total pensjonsforpliktelse/-midler	-215	-235

Note 15 Klassifisering av finansielle instrumenter verdsatt til virkelig verdi

Finansielle instrumenter til virkelig verdi klassifiseres i ulike nivåer.

Nivå 1 gjelder finansielle instrumenter som verdsettes ved bruk av noterte priser i aktive markeder for identiske eiendeler og forpliktelser. På dette nivået inngår bl.a. børsnoterte aksjer, andeler, sertifikater og obligasjoner som omsettes i aktive markeder.

Nivå 2 består av instrumenter som verdsettes ved bruk av informasjon som ikke er noterte priser, men hvor priser er direkte eller indirekte observerbare for eiendelene eller forpliktelsene, og som også inkluderer noterte priser i ikke aktive markeder. På dette nivået inngår bl.a. instrumenter med prisnoteringer fra Reuters eller Bloomberg.

Nivå 3 består av instrumenter som verdsettes på annen måte enn basert på observerbare markedsdata. Her inngår også instrumenter hvor kredittmarginer utgjør en vesentlig del av justeringen av virkelig verdi.

Konsern

(Beløp i mill kroner)	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Totalt
Eiendeler 30.09.19				
Utlån til kunder med fast rente			8 202	8 202
Utlån til kunder for salg boligkreditselskap			4 695	4 695
Aksjer	175	84	540	799
Obligasjoner	11 026	3 910		14 936
Finansielle derivater		1 383		1 383
Sum eiendeler	11 201	5 377	13 437	30 015

Forpliktelser 30.09.19

Finansielle derivater		744		744
Sum forpliktelser		744		744

Eiendeler 30.09.18

Utlån til kunder med fast rente			7 274	7 274
Utlån til kunder for salg boligkreditselskap			3 729	3 729
Aksjer	136	25	235	396
Obligasjoner	8 954	3 396		12 350
Finansielle derivater		1 060		1 060
Sum eiendeler	9 090	4 481	11 238	24 809

Forpliktelser 30.09.18

Finansielle derivater		656		656
Sum forpliktelser		656		656

Endringer i instrumenter til virkelig verdi, nivå 3:	Finansielle eiendeler					Finansielle forpliktelser
	Fastrentelån	Utlån til kunder for salg boligkreditselskap	Aksjer	Obligasjoner	Finansielle derivater	Finansielle derivater
(Beløp i mill kroner)						
Balanseført verdi per 30.09.18	7 274	3 729	235			
Netto gevinster på finansielle instrumenter	- 210		369			
Tilgang/kjøp	2 359	910				
Avhending	-1 221	419	- 64			
Forfalt		- 363				
Overført fra nivå 1 eller nivå 2						
Balanseført verdi per 30.09.19	8 202	4 695	540	0	0	0

Note 16- Datterselskaper

(Beløp i hele tusen kroner)

	Eierandel %	Resultat av ordinær drift før skatt		Egenkapital	
		30.09.19	30.09.18	30.09.19	30.09.18
SpareBank 1 Finans Nord-Norge AS	100	114 804	121 293	1 066 576	1 075 516
SpareBank 1 Nord-Norge Portefølje AS	100	- 468	- 510	12 456	12 698
EiendomsMegler 1 Nord-Norge AS	100	15 954	16 647	45 009	55 899
SpareBank 1 Regnskapshuset Nord-Norge AS	100	29 937	22 240	86 421	52 812
Nord-Norge Eiendom IV AS	0	0	- 123	0	0
Alsgården AS	0	0	398	0	0
Fredrik Langesg 20 AS	100	- 290	- 161	346 841	27 236
Total		159 937	159 784	1 557 303	1 224 161

Note 17 - Andre eiendeler

(Beløp i mill kroner)

Morbank			Konsern	
30.09.18	30.09.19		30.09.19	30.09.18
8	6	Overtatte eiendeler	6	8
7	6	Resultatførte ikke mottatte inntekter	64	51
241	224	Overfinansiering av pensjonsforpliktelser	238	256
668	267	Forskuddsbetalte ikke påløpte kostnader	115	660
112	106	Øvrige eiendeler	186	197
1 036	609	Sum andre eiendeler	609	1 172

Note 18 - Annen gjeld

(Beløp i mill kroner)

Morbank			Konsern	
30.09.18	30.09.19		30.09.19	30.09.18
615	374	Påløpte kostnader	678	908
38	36	Avsetninger forpliktelser og kostnader 1)	73	63
857	1 447	Øvrig gjeld 2)	1 695	905
1 510	1 857	Sum annen gjeld	2 446	1 876
37	35	1) Herav tapavsetninger utenom balanseposter etter IFRS 9	35	37
	299	2) Inkl. balanseført forpliktelse etter innført IFRS 16. Se note 23.	423	

Note 19 - Innskudd fordelt på sektor og næring

Morbank
Konsern

(Beløp i mill kroner)

30.09.18	30.09.19		30.09.19	30.09.18
3 453	3 369	Eiendom	3 369	3 453
1 255	1 540	Finansielle foretak, forsikring og verdipapirforetak	1 540	1 255
1 581	1 793	Fiske og havbruk	1 793	1 581
1 122	1 031	Industri	1 031	1 122
494	532	Jordbruk og skogbruk	532	494
1 795	2 478	Kraft- og vannforsyning, bygg og anlegg	2 478	1 795
4 677	5 579	Tjenesteytende virksomhet	5 535	4 669
1 760	1 894	Transport	1 894	1 760
2 712	2 125	Varehandel, hotell- og restaurantvirksomhet	2 125	2 712
18 849	20 341	Innskudd bedriftsmarked	20 297	18 841
34 196	36 348	Innskudd personmarked	36 348	34 188
8 445	8 612	Innskudd offentlig marked	8 612	8 445
61 490	65 301	Sum innskudd	65 257	61 474

Note 20 - Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer og ansvarlig lånekapital

Morbank og konsern

(Beløp i mill kroner)

Verdipapirgjeld

	30.09.18	31.12.18	30.09.19
Sertifikater og andre kortsiktige låneopptak			
Obligasjonsgjeld	25 034	25 135	25 161
Sum gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	25 034	25 135	25 161

	Balanse 31.12.18	Emittert 30.09.19	Forfalt/ innløst 30.09.19	Valutakurs- endring 30.09.19	Øvrige endringer 30.09.19	Balanse 30.09.19
Endringer i verdipapirgjeld						
Sertifikater og andre kortsiktige låneopptak						
Obligasjonsgjeld	25 135	3 411	-3 395	320	- 310	25 161
Sum gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	25 135	3 411	-3 395	320	- 310	25 161

	30.09.18	31.12.18	30.09.19
Ansvarlige lån	1 200	1 200	1 050
Sum ansvarlige lån	850	1 200	1 050

	Balanse 31.12.18	Emittert 30.09.19	Forfalt/ innløst 30.09.19	Valutakurs- endring 30.09.19	Øvrige endringer 30.09.19	Balanse 30.09.19
Endringer i ansvarlige lån						
Tidsbegrensede ansvarlig lån	1 200	200	- 350			1 050
Sum ansvarlige lån	1 200	200	- 350			1 050

	30.09.18	31.12.18	30.09.19
Fondsobligasjoner:	780	780	780

SpareBank 1 Norge-Norge har utestående tre evigvarende fondsobligasjonslån på henholdsvis 350 mill kroner, 180 mill kroner og 250 mill kroner.

Det ene lånet utstedt 04.04.2017 på 350 mill løper med en rente på 3 mnd. NIBOR + 330 bp.

Det andre lånet utstedt 10.10.2017 på kr 180 mill kroner løper med en rente på 3 mnd. NIBOR + 315 bp.

Det tredje lånet utstedt 29.08.2018 på kr 250 mill kroner løper med en rente på 3 mnd. NIBOR + 330 bp.

Alle lånene er klassifisert som egenkapital og presentert på linjen fondsobligasjon under egenkapitalen.

Dette innebærer at rentene ikke presenteres på linjen for rentekostnader, men føres direkte mot egenkapitalen.

Avtalevilkårene for begge fondsobligasjonene innebærer at lånene inngår i bankens kjernekapital for kapitaldekningsformål.

Note 21 - Egenkapitalbevis

De 20 største egenkapitalbevisene per

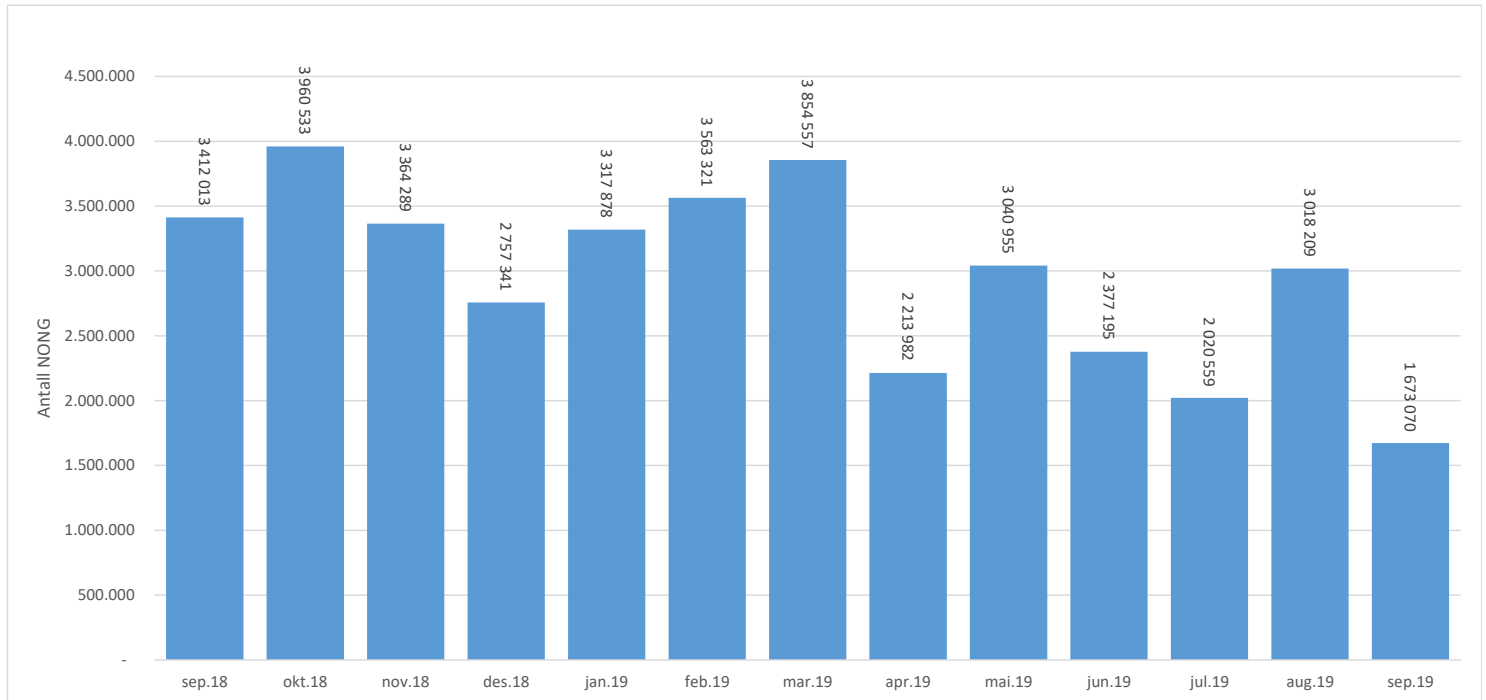
30.09.19

Eiere	Antall egenkapitalbevis	Andel av eierandelskapital
PARETO AKSJE NORGE VERDIPAPIRFOND V/PARETO ASSET MANAGEMENT AS	3.423.611	3,41 %
STATE STREET BANK AND TRUST COMP A/C CLIENT OMNIBUS F	3.061.820	3,05 %
GEVERAN TRADING CO LTD	2.693.280	2,68 %
PARETO INVEST AS	2.673.849	2,66 %
MP PENSJON PK	2.384.322	2,37 %
FLPS - PRINC ALL SEC STOCK SUB	2.275.616	2,27 %
THE NORTHERN TRUST COMP, LONDON BR NON-TREATY ACCOUNT	2.073.141	2,06 %
MORGAN STANLEY & CO. INTERNATIONAL MSIP EQUITY	1.822.762	1,82 %
VPF EIKA EGENKAPITALBEVIS C/O EIKA KAPITALFORVALTNING AS	1.805.320	1,80 %
METEVA AS	1.614.670	1,61 %
FORSVARETS PERSONELLSERVICE	1.467.630	1,46 %
SPAREBANKSTIFTELSEN SPAREBANK 1 Nord-Norge	1.411.606	1,41 %
CITIBANK, N.A.	1.285.432	1,28 %
LANDKREDITT UTBYTTE	1.075.000	1,07 %
EUROCLEAR BANK S.A./N.V.	1.015.986	1,01 %
J.P. MORGAN BANK LUXEMBOURG S.A.	997.403	0,99 %
ARCTIC FUNDS PLC BNY MELLON SA/NV	884.115	0,88 %
STATE STREET BANK AND TRUST COMP A/C CLIENT OMNIBUS D	878.373	0,87 %
CLEARSTREAM BANKING S.A.	691.178	0,69 %
EIKA SPAR C/O EIKA KAPITALFORVALTNING AS	630.948	0,63 %
SUM	34.166.062	34,03 %

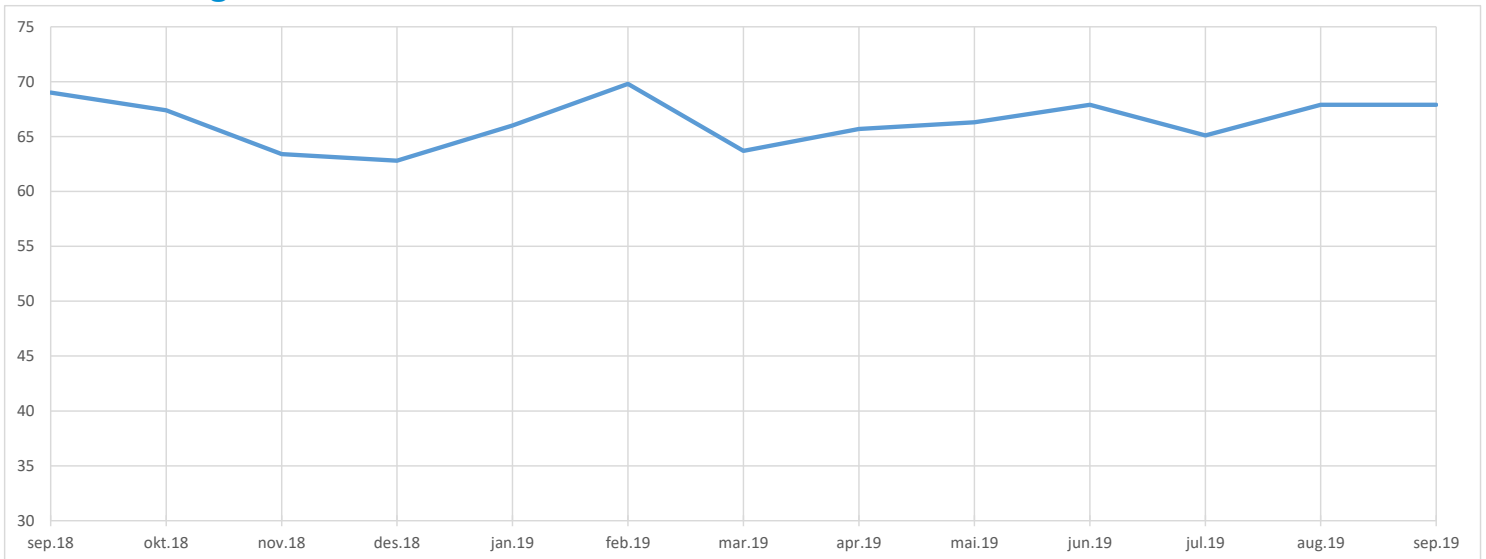
Utbyttepolicy

Bankens utbyttepolitikk sier at banken tar sikte på å gi en konkurransedyktig direkteavkastning for bankens eiere. Målsatt utbyttegrad er minimum 50 %. Fremtidig utdelingsgrad vil hensynta konsernets kapitaldekning og fremtidig vekst.

Omsetningsstatistikk

Kursutvikling NONG

Note 22 - Hendelser etter balansedagen

Det er ikke fremkommet informasjon om vesentlige forhold som var inntruffet eller forelå allerede på balansedagen og fram til styrets endelige behandling av regnskapet.

Note 23 - Leieavtaler

I tabellen vises implementeringseffekten på balanse og resultat ved innføring av IFRS 16. For mer informasjon se note 1 i kvartalsrapporten, eller note 45 i årsregnskapet for 2018.

(Beløp i mill kroner)

Morbank			Konsern	
01.01.19	30.09.19		30.09.19	01.01.19
Balanse				
342	299	Leieforpliktelser	423	473
344	303	Bruksrett	423	475
Resultatregnskap				
	32	Avskrininger	37	
	5	Renter	7	
	37	Sum	44	

Alternative resultatmål (APM)

SpareBank 1 Nord-Norges alternative resultatmål, eller APMer (Alternative Performance Measures), gir relevant tilleggsinformasjon utover det som ellers fremkommer i kvartalsregnskapet. Disse nøkkeltallene er ikke definert gjennom IFRS, og kan ikke uten videre sammenlignes med andre selskapers tilsvarende nøkkeltall med mindre samme definisjon ligger til grunn.

De alternative resultatmålene har ikke som formål å erstatte noen målinger/nøkkeltall etter IFRS. Resultatmålene gir ytterligere innsikt i konsernets drift, og representerer viktige måltall i ledelsens styring av konsernets ulike forretningsområder. Ikke-finansielle data eller nøkkeltall regulert av IFRS eller annet regelverk, f.eks. (CRR/CRD) er ikke definert som en APM. APMene er presentert på egen side i kvartalsregnskapet, og viser sammenlignbare tall fra fjorårets tilsvarende periode.

Lønnsomhet	Definisjon	Relevans
Egenkapitalavkastning	Resultat i forhold til gjennomsnittlig egenkapital. Beregnes per utgangen av hvert kvartal samt inngående og utgående balanse for året. Egenkapitalavkastningen for perioden rapporteres annualisert.	Egenkapitalavkastning er konsernets strategiske mål for lønnsomhet. Egenkapitalavkastningen er et mål på lønnsomheten på konsernets innsatsfaktorer.
Kostnadsprosent	Totale kostnader i forhold til sum inntekter.	Kostnadsprosenten er et mål på lønnsomheten i konsernets løpende drift.
Rentemargin	Netto renteinntekter i forhold til gjennomsnittlig forvaltningskapital. Gjennomsnittlig forvaltningskapital beregnes ved utgangen av hvert kvartal, samt inngående og utgående balanse.	Rentemargin viser utvikling i forholdet mellom salgpris på produkt og innlånskostnader fra periode til periode. Rentemarginen måler lønnsomheten i konsernets utlånsprodukter.

Innskudd

Innskuddsdekning	Sum innskudd dividert på sum utlån eksklusive formidlingslån.	Forholdstallet viser andelen av konsernets totale utlånsvirksomhet som er finansiert gjennom kunders innskudd, samt finansieringsbehovet fra eksterne långivere.
Innskuddsdekning inkl. formidlingslån	Sum innskudd dividert på sum utlån inklusive formidlingslån.	Forholdstallet viser andelen av konsernets totale utlånsvirksomhet inklusive formidlingslån som er finansiert gjennom kunders innskudd.
Innskuddsvekst	Innskuddsvekst måles kvartalsvis som prosentvis endring i bankens innskudd de siste 12 måneder.	Måler både på kundevekst og endringer i finansieringssituasjon.

Utlån

Vekst i utlån (%)	Vekst i utlån ekskl. formidlingslån måles kvartalsvis som prosentvis endring i bankens utlån til kunder de siste 12 måneder.	Viser veksten i bankens kjerneområde, lån til kunder. I beregningen inngår ikke likviditetsplasseringer/lån til kredittinstitusjoner.
Vekst i utlån inkl. formidlingslån (%)	Vekst i utlån inkl. formidlingslån måles kvartalsvis som prosentvis endring i bankens utlån til kunder de siste 12 måneder.	Viser veksten i bankens kjerneområde, inkludert formidlingslån.
Andel lån fraregnet	Måles som andelen fraregnede lån i forhold til brutto utlån.	En ikke-ubetydelig del av bankens utlån overføres til SpareBank1 Boligkreditt eller SpareBank1 Næringskreditt som formidlingslån og fraregnes balansen. Dette nøkkeltallet viser andelen lån i denne kategorien.
Andel lån fraregnet, personmarked	Måles som andelen fraregnede lån i forhold til brutto utlån til personmarked.	Fraregnet andel på personmarked. Størstedelen av fraregnede lån er på personmarkedssegmentet.

Tap og mislighold

Utlånstap (%)	Samlede bokførte tap hittil i år i forhold til samlet utlånsvolum inkl. formidlingslån.	Måler den relative betydningen av tap sett opp mot resten av utlånsmassen. Relevant for å estimere fremtidige forventede tap og konsernets kredittrisiko.
Misligholdte engasjementer (%)	Andel av engasjementer med over 90 dagers mislighold som andel av samlet utlånsvolum inkl. formidlingslån.	Måler den relative betydningen av mislighold sett opp mot resten av utlånsmassen. Relevant for å estimere fremtidige forventet mislighold og konsernets kredittrisiko.
Tapsutsatte engasjementer (%)	Andel tapsutsatte engasjementer i forhold til samlet utlånsvolum inkl. formidlingslån.	Måler den relative betydningen av engasjementer med tap sett opp mot resten av utlånsmassen. Relevant for å estimere fremtidige forventet mislighold og konsernets kredittrisiko.
Netto misligholdte og tapsutsatte engasjementer (%)	Misligholdte og tapsutsatte engasjementer justeres for tapsavsetninger i trinn 3, og uttrykkes som andel av brutto utlån inkl. formidlingslån.	Netter ut mislighold og tapsutsatte engasjementer med tapsavsetninger i trinn 3.
Tapsavsetningsgrad	Forholdet mellom samlede tapsavsetninger og misligholdte og tapsutsatte engasjementer.	Viser hvor stor andel av tap og mislighold det er gjort tapsavsetninger for i trinn 3.

Alternative resultatmål konsern

(Beløp i mill kroner)

	30.09.19	30.09.18
Resultat etter skatt	1 813	1 171
Reduksjon for ikke resultatførte rentekostnader på fondsobligasjoner	21	13
Resultat for perioden inklusive rentekostnader på fondsobligasjoner	1 792	1 158
Bokført egenkapital	13 974	12 755
Fondsobligasjoner	780	780
Egenkapital eksklusive fondsobligasjoner	13 194	11 975
Egenkapital eksklusive fondsobligasjoner 01.01.	12 278	11 769
Egenkapital eksklusive fondsobligasjoner 31.03.	12 266	11 148
Egenkapital eksklusive fondsobligasjoner 30.06.	12 820	11 583
Egenkapital eksklusive fondsobligasjoner 30.09.	13 194	11 975
Egenkapital eksklusive fondsobligasjoner 31.12.		
Gjennomsnittlig egenkapital eksklusive fondsobligasjoner	12 640	11 619
Annualisert resultat for perioden inklusive rentekostnader på fondsobligasjoner	2 389	1 544
Gjennomsnittlig egenkapital eksklusive fondsobligasjoner	12 640	11 619
Egenkapitalavkastning	18,9 %	13,3 %
Sum kostnader	1 138	1 087
Sum inntekter	3 284	2 562
Kostnadsprosent	34,7 %	42,4 %
Netto renteinntekter	1 519	1 400
Gjennomsnittlig forvaltningskapital	108 356	100 780
Rentemargin	1,87 %	1,85 %
Innskudd fra kunder	65 257	61 474
Utlån til kunder inklusive formidlingslån	119 961	113 739
Innskuddsdekning inklusive formidlingslån	54,4 %	54,0 %
Innskudd fra kunder	65 257	61 474
Utlån til kunder	85 237	81 989
Innskuddsdekning	76,6 %	75,0 %

Alternative resultatmål konsern (forts.)

	30.09.19	30.09.18
Brutto utlån til kunder inklusive formidlingslån	119 961	113 739
Brutto utlån til kunder inklusive formidlingslån samme periode i fjor	113 739	101 844
Vekst i utlån til kunder inkl formidlingslån i kroner	6 222	11 895
Vekst i utlån til kunder inkl formidlingslån i prosent	5,5 %	11,7 %
Brutto utlån til kunder	85 237	81 989
Brutto utlån til kunder samme periode i fjor	81 989	73 902
Vekst i utlån til kunder i kroner	3 248	8 087
Vekst i utlån til kunder i prosent	4,0 %	10,9 %
Formidlingslån	34 724	31 750
Brutto utlån til kunder inklusive formidlingslån	119 961	113 739
Andel lån fraregnet i forhold til brutto utlån	28,9 %	27,9 %
Lån fraregnet til SpareBank 1 Boligkreditt	34 306	31 324
Brutto utlån til personmarked	85 592	81 052
Andel lån fraregnet i forhold til brutto utlån personmarked	40,1 %	38,6 %
Lån fraregnet til SpareBank 1 Næringskreditt	418	426
Brutto utlån bedriftsmarked	35 527	33 801
Andel lån fraregnet i forhold til brutto utlån bedriftsmarked	1,2 %	1,3 %
Innskudd fra kunder	65 257	61 474
Innskudd fra kunder samme periode i fjor	61 474	57 163
Vekst i innskudd i kroner	3 783	4 311
Innskuddsvekst siste 12 mnd	6,2 %	7,5 %
Tap på utlån i perioden	13	28
Tap på utlån annualisert	17	37
Brutto utlån inklusive formidlingslån	121 119	114 853
Tap på utlån i forhold til brutto utlån	0,01 %	0,03 %
Totalt engasjementsbeløp trinn 3	508	432
Tapsavsetninger trinn 3	- 162	- 123
Netto misligholdte og tapsutsatte engasjementer	346	309
Brutto utlån inklusive formidlingslån	121 119	114 853
Nto.misligholdte og tapsutsatte eng. i % av bto utlån inkl.formidlingslån	0,3 %	0,3 %
Totalt engasjementsbeløp trinn 3	508	432
Tapsavsetninger trinn 3	162	123
Tapsavsetningsgrad	31,9 %	28,5 %

KPMG AS
Sørkedalsveien 6
Postboks 7000 Majorstuen
0306 Oslo

Telephone +47 04063
Fax +47 22 60 96 01
Internet www.kpmg.no
Enterprise 935 174 627 MVA

Til styret i SpareBank 1 Nord-Norge

Uttalelse om forenklet revisorkontroll av delårsregnskapet

Vi har utført forenklet revisorkontroll av sammendratt balanse for SpareBank 1 Nord-Norge pr. 30. september 2019 som viser en egenkapital på MNOK 12 881 for morselskapet og MNOK 13 974 for konsernet, tilhørende sammendratte resultatoppstillinger for nımånedersperioden 1. januar 2019 - 30. september 2019 som viser et delårsresultat før skatt på MNOK 2 734 for morselskapet og MNOK 2 133 for konsernet, sammendratte oppstillinger over endringer i egenkapital, sammendratte kontantstrømoppstillinger og noteopplysninger (delårsregnskapet). Ledelsen har utarbeidet delårsregnskapet. Prinsippene beskrevet i note er anvendt ved utarbeidelsen. Vår oppgave er å avgı en uttalelse om delårsregnskapet basert på vår forenklede revisorkontroll, herunder bekrefte at regnskapsmessig nedskrivningsvurdering på utlån og garantier er foretatt i samsvar med IFRS 9.

Styrets og daglig leders ansvar for delårsregnskapet

Ledelsen er ansvarlig for utarbeidelsen og fremstillingen av delårsregnskapet i samsvar med prinsipper for utarbeidelse beskrevet i note.

Omfanget av den forenklede revisorkontrollen

Vi har utført vår forenklede revisorkontroll i samsvar med lov, forskrifter og god revisjonsskikk i Norge, herunder den internasjonale standarden, ISRE 2410 "Forenklet revisorkontroll av delårsregnskaper utført av foretakets valgte revisor".

En forenklet revisorkontroll av et delårsregnskap består i å rette forespørsler, primært til personer med ansvar for økonomi og regnskap, og å gjennomføre analytiske og andre kontrollhandlinger. En forenklet revisorkontroll av delårsregnskap har et betydelig mindre omfang enn en revisjon utført i samsvar med de internasjonale revisjonsstandardene og gjør oss følgelig ikke i stand til å oppnå sikkerhet om at vi er blitt oppmerksomme på alle vesentlige forhold som kunne ha blitt avdekket i en revisjon. Vi avgir derfor ikke revisjonsberetning.

Konklusjon

Vi har ved vår forenklede revisorkontroll ikke blitt oppmerksomme på noe som gir oss grunn til å tro at delårsregnskapet i det alt vesentlige ikke er utarbeidet i samsvar med prinsipper beskrevet i note, eller at regnskapsmessige nedskrivningsvurderinger på utlån og garantier i det alt vesentlige ikke er gjennomført i samsvar med IFRS 9.

Tromsø, 24. oktober 2019
KPMG

Stig-Tore Richardsen
Statsautorisert revisor

Offices in:

KPMG AS, a Norwegian limited liability company and member firm of the KPMG network of independent member firms affiliated with KPMG International Cooperative ("KPMG International"), a Swiss entity.

Statsautoriserte revisorer - medlemmer av Den norske Revisorforening

Oslo	Elverum	Mo i Rana	Stord
Alta	Finnsnes	Molde	Straume
Arendal	Hamar	Skien	Tromsø
Bergen	Haugesund	Sandefjord	Trondheim
Bodø	Knarvik	Sandnessjøen	Tynset
Drammen	Kristiansand	Stavanger	Ålesund